

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัด
ภูเก็ต

**Knowledge and Understanding on People's Personal Income Tax of the People in
Phuket Prevince**

โดย

สายสมร สัจจ์เมฆ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2553

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัด

ภูเก็ต

**Knowledge and Understanding on People's Personal Income Tax of the People in
Phuket Province**

โดย

สายสมร ลังษ์เมฆ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2553

ปีที่ทำวิจัยแล้วเสร็จ 2555

ชื่อโครงการวิจัย	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวสายสมร สังข์เมฆ
ปีที่ทำการวิจัย	2553

บทคัดย่อ

การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากน้อยเพียงใด และเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ใน 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้ ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้ จำนวน 21,326 คนกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน ตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 36.3 เพศหญิง ร้อยละ 63.7 มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.60 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 21.0 ปริญญาตรี ร้อยละ 57.3 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 10.1 มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ ร้อยละ 11.3 พนักงานลูกจ้าง ร้อยละ 50.6 อาชีพอิสระ ร้อยละ 19.2 ค้าขาย ร้อยละ 10.4 และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 8.5

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง โดยคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 10 คะแนน ร้อยละ 0.61 ได้คะแนนสูงสุด 28 คะแนน ร้อยละ 0.30 และได้คะแนน 19 คะแนนมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 13.72

เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าเพศชาย ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มิ่วฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรี มี

ข้อเสนอแนะ ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่กลุ่มบุคคลที่ยังมีความรู้ความเข้าใจน้อย เช่น ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการหรือค้าขาย โดยการเผยแพร่ความรู้หลากหลายรูปแบบ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ จัดนิทรรศการ จัดการอบรมสัมมนา และจัดการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่กลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้โดยตรง

Thesis Title: Knowledge and Understanding about People's Personal Income Tax of The
People in Phuket Province

Researcher: MissSaisamorn Sungmake

Year: 2010

ABSTRACT

The research aims to study the knowledge and understanding about people's personal income tax by following of the individual variables such as gender, education level and career. The scoping study is especially for Phuketians in 3 districts such as Muang, Thalang, and Kathu. The study population consists of 21,326 Phuketians who have income and live in these three mentioned districts. The sample was set of 393 people. This research conducts two variables. The independent variables are the individual factors such as gender, education level and career. Additionally, the dependent variables are knowledge and understanding about Phuketians' personal income tax.

The research is included that the questionnaire respondents are males of 36.3 percent and females of 63.7 percent. Their education levels are below the junior high school level of 11.6 percent, the high school level of 21.0 percent, the bachelor degree level of 57.3 percent and above the bachelor degree level of 10.1 percent. The careers are the business owner of 11.3 percent, company employee of 50.6 percent, private employee of 19.2 percent, merchant of 10.4 percent and government officer or state enterprise officer of 8.5 percent.

The research results are revealed that the samples have knowledge and understanding about the personal income tax in average level. From the evidence, the full score is 30 points. Some respondents get the lowest score at 10 points or 0.61 percent and someone can complete the highest score at 28 points or 0.30 percent. In addition, the maximum number is 19 points or 13.72 percent.

The comparison of the knowledge and understanding about the personal income tax of the people in Phuket or Phuketians by analyzing with the independent variables such as gender, education level and career finds as followings;

The difference in gender factor influences the knowledge and understanding about the personal income tax. Female has higher knowledge and understanding about the personal income tax than the male at the statistical significance of 0.05 levels. The different education levels influences the knowledge and understanding about the personal income tax. The people who have high school level and bachelor degree gain better knowledge and understanding about the personal income tax than people who have below junior high school level and higher bachelor degree at the statistical significance of 0.05 levels. The difference in career factor influences the knowledge and understanding about the personal income tax. The company employee has more knowledge and understanding about the personal income tax than the other careers such as business owner, private employee, merchant and government officer or state enterprise officer at the statistical significance of 0.05 levels.

The researcher advises that the providing of increased knowledge about the personal income tax is required to people who have lower junior high school level and to business owner and merchant as well by distributing the knowledge in various methods such as publications, radio and television media, exhibition, seminar, and training arrangement for accumulating the knowledge and understanding about the personal income tax towards the accurate taxpayers.

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต” สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่ได้มอบทุนในการศึกษาวิจัย รวมถึง รศ.ดร.ชาติชาย พณานานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยของวิทยาลัยราชพฤกษ์และคณะกรรมการวิจัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยชี้แนะแนวทางในการศึกษาวิจัย ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการจัดทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์มนัส ชินการณ ที่ปรึกษางานวิจัยของวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์ภูเก็ตที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนวคิด ตลอดจนได้ช่วยตรวจสอบรายละเอียดของงานวิจัยเล่มนี้มาตั้งแต่เริ่มเสนอโครงการจนกระทั่งแล้วเสร็จสมบูรณ์ด้วยความเต็มใจ

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งจังหวัดภูเก็ตที่คอยให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในทุกๆด้าน จนทำให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับวิทยาลัยราชพฤกษ์ และผู้สนใจทั่วไปที่ต้องการนำไปศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สายสมร ลั้งษ์เมฆ

กุมภาพันธ์ 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	2
3. สมมติฐานของการวิจัย	3
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
5. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	
3 6. ข้อจำกัดของการศึกษาวิจัย	3
7. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	5
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	36
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40

สารบัญ (ต่อ)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ	
การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต	41
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ	
การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
1. สรุปผลการวิจัย	51
2. อภิปรายผลการวิจัย	53
3. ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	59
ประวัติผู้วิจัย	64

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
2	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต.....	41
3	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตจำแนกตามตัวแปรเพศ.....	42
4	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตจำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา.....	43
5	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตจำแนกตามตัวแปรอาชีพ.....	45
6	เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรเพศ.....	47
7	เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรวุฒิการศึกษา	48
8	การทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรวุฒิการศึกษา.....	48
9	เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตตามตัวแปรอาชีพ.....	49
10	การทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ.....	49

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลของทุกประเทศล้วนแล้วแต่มีหน้าที่หลักที่เหมือนกันก็คือ การบริหารและพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในชาติดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้การที่รัฐบาลจะบรรลุเป้าหมายในการบริหารประเทศชาติได้นั้น นอกจากจะต้องใช้ความรู้ความสามารถภายใต้คุณธรรมที่ดีงามแล้ว ยังจำเป็นต้องใช้เม็ดเงินจำนวนมาก นั่นหมายความว่ารัฐบาลจะต้องมีแหล่งรายได้อันเป็นที่มาของเม็ดเงินจำนวนมากเหล่านั้น ซึ่งแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาลก็คือ “ภาษีอากร” นอกจากนี้แล้วรัฐบาลยังใช้ระบบภาษีอากรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายในทางเศรษฐกิจ ตลอดจนนโยบายทางด้านการศึกษาเพื่อจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศให้แก่ประชาชนได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

นโยบายภาษีอากรที่เหมาะสมและเป็นธรรมนั้นในทางทฤษฎีแล้ว นโยบายภาษีอากรที่ดีควรจะได้รับคามยินยอมจากประชาชนผู้เสียภาษีด้วย ตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับในนานาอารยประเทศ ด้วยวลีที่ว่า “No Taxation Without Representation” (อ้างอิงใน www.rd.go.th/fileadmin/download/.../a5summarize1.doc) ทั้งนี้รัฐบาลผู้จัดเก็บภาษีและประชาชนผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นผู้จ่ายภาษี จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรอย่างเคร่งครัด รัฐบาลต้องใช้ระบบภาษีอากรช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย และจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม ส่วนการเสียภาษีอากรอันเป็นหน้าที่ของผู้มีเงินได้ทุกประเภทย่อมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ตัวผู้เสียภาษีควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่จ่าย ตลอดจนการคำนวณต่างๆ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามประมวลรัษฎากร และต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีภายในระยะเวลาที่กำหนด

การจัดเก็บภาษีของรัฐบาลจากผู้มีเงินได้ทุกประเภท โดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งเรียกเก็บจากบุคคลผู้มีเงินได้นั้น มีฐานกว้างขวางครอบคลุมประชาชนทั้งประเทศที่มีเงินได้ โดยการที่รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปีนั้น ก็นับเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐบาล โดยมีกรมสรรพากรเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บภาษี

หากว่าประชาชนผู้เสียภาษีทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเสียภาษีเป็นอย่างดี เสียภาษีด้วยความสมัครใจ ตระหนักรู้ในการเสียภาษีที่ถูกต้อง อันเป็นหน้าที่ของประชาชนในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และรัฐบาลก็ไม่ได้เข้ามาแทรกแซงการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร ก็คงไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติมากนัก แต่ในปัจจุบันเมื่อใดหากรัฐบาลต้องการใช้งบประมาณในการบริหารประเทศชาติมากขึ้น กรมสรรพากรมักจะถูกกดดันให้ตรวจตราผู้เสียภาษีให้เสียภาษีอย่างเคร่งครัด ทำให้ผู้

ดังนั้นเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและสร้างความรู้สึที่ดีในการเสียภานี้ัน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกรมสรรพากรผู้ทำหน้าที่จัดเก็บภานี้ หรือสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่มีหน้าทในการให้บริการวิชาการสู่สังคม จึงควรมีส่วนร่วมอย่างตั้งใจและจริงจัง ที่จะให้ความรู้และข้อมูลทีเพียงพอสำหรับการเสียภานี้ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นธรรม ในขณะที่เดียวกันประชาชนผู้มีเงินได้ซึ่งมีหน้าทในการเสียภานี้ทุกคน ก็ควรจะเปิดใจเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภานี้ที่ถูกต้อง

วิทยาลัยราชพฤกษ์ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะให้บริการวิชาการด้านวิชาการสู่สังคม จึงได้ดำเนินการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภานี้เงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดข้อมูลที่เพียงพออันเป็นแนวทางสำหรับการให้บริการความรู้ด้านภานี้อากร อันก่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนผู้มีเงินได้ นำมาซึ่งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศชาติในลำดับต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อสำรวจระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภานี้เงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

3. สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

1. ประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับน้อย
2. ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางสำหรับการให้บริการความรู้ด้านภาษีอากรแก่ประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม
3. เพื่อให้ทราบปัญหา ข้อเสนอแนะของประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

5. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ใน 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้
2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้
3. ตัวแปรในการวิจัย มีดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต
4. ระยะเวลาในการศึกษา เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม 2554

6. ข้อจำกัดของการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จึงไม่ครอบคลุมและไม่สามารถใช้อ้างอิงพื้นที่อื่นๆ ได้

7. นิยามศัพท์

นิยามศัพท์สำหรับการศึกษาวิจัยมีคำสำคัญดังนี้

ผู้มีเงินได้ หมายถึง ผู้มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจากหน้าที่งาน หรือกิจการที่ทำในประเทศไทย หรือเนื่องจากกิจการของนายจ้างในประเทศไทย หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

เงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร ที่ผู้มีเงินได้ได้รับและให้หมายความรวมถึงตลอดถึงทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน และไม่ว่าเงินได้นั้นจะเกิดจากแหล่งเงินได้ใด (มาตรา 39)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมีสถานะ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ 1) บุคคลธรรมดา 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล 3) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี และ 4) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใดๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามที่แสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคม ของปีถัดไปสำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบฯเสียภาษีตอนครึ่งปีสำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริง ในช่วงครึ่งปีแรกเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระและเงินได้บางกรณีกฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายทำหน้าที่หัก ภาษีณที่จ่ายจากเงินได้ที่จ่ายบางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษีขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ประชาชนผู้มีเงินได้พึงประเมินในจังหวัดภูเก็ตมีความรู้ความสามารถที่จะคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อนำส่งกรมสรรพากรได้อย่างถูกต้องตามประมวลรัษฎากร

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐาน และแนวทางในการประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
 - 1.1 ประวัติและความเป็นมา
 - 1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเสียภาษี
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.1 ประวัติและความเป็นมา

กรมสรรพากร (2468) ได้เขียนอธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ในสมัยราชาธิปไตย(ก่อน พ.ศ. 2475) การจัดเก็บภาษีอากรมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นรายได้เพียงอย่างเดียว โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นผู้ออกกฎหมายบังคับให้ประชาชนปฏิบัติในการเสียภาษีอากร ภาษีอากรที่เก็บได้ถือเป็นพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ พระองค์เป็นผู้วางนโยบายในการหามาและจับจ่ายใช้สอย การจัดเก็บภาษีอากรได้ปฏิบัติดำเนินรอยตามสืบต่อเป็นพระราชประเพณีเรื่อยมา ดังจะเห็นได้ว่าการจัดเก็บ “อากร” ซึ่งเก็บโดยวิธีชักผลประโยชน์ที่ราษฎรทำมาได้ในพิกัด 10 หยิบ 1 จากการประกอบกิจการต่างๆ เช่น การทำไร่ ทำนา ทำสวน ฯลฯ และ “ส่วย” ซึ่งมีการจัดเก็บมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีเรื่อยมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ด้วยเหตุที่พระราชประเพณีเป็นเครื่องผูกมัดคนนโยบายการปกครองของพระมหากษัตริย์ให้ทรงดำเนินการบริหารประเทศตามแบบแผนและดำรงอยู่ในหลักทศพิธราชธรรม การจัดเก็บภาษีอากรในสมัยราชาธิปไตยจึงมีลักษณะคล้ายตามพระราชอัธยาศัยของพระมหากษัตริย์และตามระบอบการปกครองที่ทรงยึดถือ เช่น ทรงได้ยึดถือการปกครองแบบพ่อปกครองลูก โดยเริ่มในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชแล้วค่อยเปลี่ยนแปลงไปตามระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชหรือราชาธิปไตยในสมัยต่อมา ความต้องการใช้เงินภาษียังมีน้อย การจัดเก็บภาษีจึงทำในลักษณะการเกณฑ์แรงงานประชาชนมาทำประโยชน์เพื่อรับใช้ประเทศชาติ เช่นการเกณฑ์มาเป็นทหาร ไปรบส่วย หรือการเสียเงินแทนการเกณฑ์แรงงานที่เรียกกันว่า ภาษีรัชฎูปการ การจัดเก็บภาษีในสมัยนั้นทำในลักษณะของคนในครอบครัวเดียวกัน มีการอ้อมอ้อม และเรียกเก็บในจำนวนที่ไม่มากนัก โดยจะจ่ายเป็น เงิน สิ่งของ หรือแรงงานก็ได้ แม้จะเก็บได้ไม่มากนักจนทำ

นอกจากนั้นยังมีหลักฐานให้เห็นอีกว่าการจัดเก็บภาษีเงินได้และการค้าซึ่งเก็บจากการประกอบกิจการต่างๆในสมัยนั้น ประเทศไทยถือว่าเป็นภาษีเงินได้เหมือนกัน ดังที่ปรากฏในรายงานภาษีอากรในแผนสรรพากรพุทธศักราช 2496 ซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรได้จัดนำเสนอต่อเสนาบดีกระทรวงการคลังมหาสมบัติ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2468 เสนอให้จัดเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้นใหม่ มีภาษีรายได้และกิจการ (Incom and Business Tax) และภาษีรายได้แท้ (Incom Tax) รวมอยู่ด้วย ซึ่งตามนัยภาษีรายได้แท้หมายถึง ภาษีเงินได้ตามแบบที่จัดเก็บอยู่ในประเทศอังกฤษ ส่วนภาษีรายได้กิจการนั้น หมายถึงภาษีที่เก็บจากรายได้บางประเภท

ภาษีอากรที่จัดเก็บในสมัยราชาธิปไตยนั้นขาดหลักความเป็นธรรมเพราะเก็บจากเฉพาะบุคคลบางประเภทเช่น “อากร” พิกัด 10 หยิบ 1 จัดเก็บจากราษฎรซึ่งได้รับประโยชน์จากการประกอบการอาชีพเกษตรกรรม แต่ชนชั้นขุนนาง ผู้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ และพ่อค้าคนกลางกลับไม่ต้องเสียภาษีอากรนี้แต่อย่างใด ซึ่งผิดกับหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่จะต้องให้ภาระภาษีกระจายไปทั่วหน้าอย่างเสมอภาค จึงนับว่าไม่เป็นต่อสังคม

การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดเก็บภาษีอากรมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เช่นจากวิธีการเกณฑ์แรงงานเป็นไพล่หลวง เป็นเก็บเงินช่วยราชการ เงินรัชฎูปการ โดยใช้เวลาการเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งนานปี เพราะขาดผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการบริหารจัดการด้านการจัดเก็บภาษีอากร ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีวิวัฒนาการตามแบบสมัยใหม่สมัย โดยจ้างชาวต่างชาติมาดำเนินการปรับปรุงกฎหมายการจัดเก็บภาษีที่ล้าสมัยให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ

ประเทศไทยเริ่มมีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยตรงตามแบบของอารยประเทศตามหลักวิชาการ โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินเดือน พ.ศ. 2475 ซึ่งจัดเก็บจากเงินค่าจ้างแรงงาน เบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้าหรือโบนัส โดยถือหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นข้อพิจารณา “การจ้างแรงงาน” โดยไม่มีการพิจารณาหักค่าใช้จ่ายให้ แต่ถ้าผู้มีเงินได้มีเงินได้ไม่ถึง 600 บาทต่อปี เป็นอันว่าไม่ต้องเสียภาษี การจัดเก็บภาษีนี้จัดเก็บจากผู้มีเงินได้จากค่าจ้างแรงงานโดยจัดเก็บจากนายจ้างด้วยวิธีหักภาษี ณ ที่จ่าย จากผู้รับเงินเดือน ในกรณีที่น่าายจ้างอยู่ต่างประเทศก็ใช้วิธีเก็บจากลูกจ้างโดยตรง การจัดเก็บภาษีโดยวิธีนี้มีข้อบกพร่องอยู่มากเพราะเจ้าหน้าที่ยังไม่พร้อมจึง

การบริหารการจัดเก็บภาษีในสมัยระบบประชาธิปไตยได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นเหตุผลผลักดันให้ต้องดำเนินการดังนี้

1. ประเทศไทยได้เข้าไปติดต่อกับชาวต่างชาติมากขึ้นการที่จะบังคับจัดเก็บภาษีจึงต้องดำเนินการให้เป็นแบบเดียวกับหลักสากล เพื่อให้ได้รับความเชื่อถือจากชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยเพิ่งได้รับการยกเลิกสัญญาผูกพันนอกราชอาณาเขตซึ่งทำให้ชาวต่างด้าวต่างๆ ต้องเสียภาษีอากรให้กับประเทศไทย การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจึงต้องแก้ไขให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับต่างประเทศ

2. เกณฑ์การจัดเก็บภาษีเงินได้แต่เดิมนั้นยังไม่เป็นเกณฑ์เดียวกันกับต่างประเทศ เช่นจัดเก็บจากรายได้ก่อนหักรายจ่ายใดๆ ซึ่งหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นจะเก็บจากเงินได้สุทธิ ซึ่งต่างประเทศส่วนใหญ่ก็จัดเก็บตามเกณฑ์นี้ ประเทศไทยจึงต้องปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเสียใหม่เพื่อให้เป็นแนวเดียวกันกับต่างประเทศด้วย

3. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บนั้นมีอัตราที่ต่ำเกินไป รัฐมีความต้องการเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงอัตราการจัดเก็บภาษีให้สูงขึ้น และเพื่อให้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีความเป็นธรรมยิ่งขึ้นจึงได้มีการปรับปรุงอัตราภาษี จากอัตราเดียวเท่ากันหมดเป็นเก็บในอัตราร้อยละ 8 หรืออัตราภาษีเสริม หรือภาษีกึ่งอัตราแล้วแต่กรณี หากผู้มีเงินได้ต่ำกว่าปีละ 2,400 บาท ไม่ต้องเสียภาษี ทั้งนี้ก่อนใช้ประมวลรัษฎากร เมื่อได้มีการใช้ประมวลรัษฎากรแล้วก็มีเปลี่ยนแปลงอยู่หลายครั้งดังที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้

ตามที่ได้นำวิธีการจัดเก็บภาษี หัก ณ ที่จ่ายมาใช้จัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากผู้ที่มีเงินได้จากการทำงานซึ่งเรียกเก็บจากผู้มีเงินได้เป็นรายเดือนนั้น ปรากฏว่าภาษีเงินเดือนยังไม่มีความเป็นธรรมพอ เพราะเก็บจากผู้มีเงินได้ที่มีเงินได้เป็นค่าจ้างแรงงานอย่างเดียวไม่ได้หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนเหมือนกับประเทศอื่น ทำให้บุคคลบางประเภทไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี ภาษีเงินเดือนจึงถูกนำมาใช้ในเวลาสั้นๆ และได้มีการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ขึ้นใหม่เรียกว่า พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พ.ศ. 2475 ซึ่งได้ปรับปรุงให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยได้กำหนดให้จัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากยอดเงินได้สุทธิ ซึ่งมีการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนเพิ่มตามประเภทของเงินได้ที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี เช่น ได้จากพันธบัตรหุ้นกู้ เงินได้จากทุนหรือเงินรายปี เงินได้จากวิชาชีพบางอย่าง และจากการให้เช่าทรัพย์สิน ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันก็ได้ปรับปรุงการจัดเก็บภาษีอื่นให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น ดังเช่นได้จัดเก็บภาษีจากเงินได้สมมติจากผู้ประกอบกิจการค้าประเภทต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกัน โดยให้กระจายภาระภาษีไปยังผู้อื่นด้วย เพื่อให้เป็นแนวเดียวกับประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลาย กรมสรรพากรจึงได้รวบรวมตัวบทกฎหมายซึ่งใช้จัดเก็บภาษีโดยฝ่ายสรรพากรขึ้นและประกาศใช้ประมวลรัษฎากรตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน

การหักลดหย่อนประมวลรัษฎากรฉบับแรก (พ.ศ. 2482) กำหนดให้ผู้เสียภาษีหักลดหย่อน ส่วนตัวได้ 600 บาท คู่สมรส 300 บาท บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือไร้ความสามารถเสมือนไร้ความสามารถคนละ 200 บาท ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขในปี พ.ศ. 2489 ให้ลดหย่อนส่วนตัวเพิ่มเป็น 1,200 บาท คู่สมรส 600 บาท และบุตรคนละ 400 บาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2494 ได้มีการปรับปรุงให้หักลดหย่อน ส่วนตัวได้เป็น 1,500 บาท บุตรคนละ 900 บาท และในปี พ.ศ. 2508 ได้มีการแก้ไขให้หักลดหย่อนเพิ่ม สำหรับผู้มีเงินได้ 4,000 บาท คู่สมรสของผู้มีเงินได้ 2,000 บาท บุตรคนละ 1,000 บาท โดยให้หักลดหย่อน แก่บุตรบุญธรรมซึ่งอยู่ในอุปการะอายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษา ซึ่งเป็นผู้เยาว์หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถด้วยซึ่งมีผลบังคับใช้มา จนถึงปี พ.ศ. 2514 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนอัตราภาษีตามประมวลรัษฎากรฉบับแรกได้กำหนดอัตราภาษีไว้เป็น 2 อัตรา คือ อัตราปกติ และอัตราภาษีเสริมซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2489 และปี พ.ศ. 2494 เพื่อเพิ่มอัตราภาษีอีก แต่ก็คงถือ หลักการเดิมคือแยกอัตราภาษีเป็นแบบปกติและภาษีเสริมจนถึงปี พ.ศ. 2496 จึงได้เริ่มใช้อัตราการจัดเก็บ ภาษีแบบก้าวหน้า แม้จะได้แก้ไขเพิ่มอัตราใหม่ในปี พ.ศ. 2502 และในปีอื่นต่อมาแต่ ก็ยังคงใช้อัตรา ก้าวหน้าเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเสียภาษี

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (กรมสรรพากร www.rd.go.th) ประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

ความหมายของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้น ในปีใดๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายใน เดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบฯ เสียภาษี ตอนครึ่งปี สำหรับรายได้ ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระและเงิน ได้บางกรณี กฎหมายกำหนดให้ ผู้จ่ายทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงิน ได้ที่จ่ายบางส่วน เพื่อให้มีการ ทายอดชำระภาษีขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมีสถานะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- 1) บุคคลธรรมดา
- 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชั้ชนิดบุคคล
- 3) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
- 4) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง

ขั้นตอนการชำระภาษีของผู้มีเงินได้

เมื่อมีเงินได้เกิดขึ้น จะต้องปฏิบัติดังนี้

1. ขอมิเลขและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่มิเงินได้เกิดขึ้น กรณีเป็นผู้มีเงินได้ที่ไม่เลขประจำตัวประชาชน ได้แก่ เป็นคนต่างด้าว หรือกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง เว้นแต่ผู้มีเงินได้ที่มีเลขประจำตัวประชาชน สามารถใช้เลขประจำตัวประชาชนแทนเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรได้ โดยไม่ต้องขอมิเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรอีก

2. ผู้มีเงินได้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร อาจยื่นคำร้อง ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 30 แห่งหรือสำนักสรรพากรพื้นที่สาขา(อำเภอ)ทุกแห่ง

สำหรับในต่างจังหวัด ยื่นคำขอได้ที่สำนักงานสรรพากร พื้นที่ (จังหวัด) และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา (อำเภอ) ทุกแห่ง แล้วแต่กรณี

ประเภทของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี

ตามกฎหมาย เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรียกว่า "เงินได้พึงประเมิน" หมายถึง เงินได้ของบุคคลใดๆ หรือหน่วยภาษีใดข้างต้นที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีใดๆ หรือเงินได้ ที่เกิดขึ้นในปีภาษี ได้แก่

1. เงิน
2. ทรัพย์สินซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน ที่ได้รับจริง
3. ประโยชน์ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน
4. เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้
5. เกรดตีภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้ที่ต้องยื่นแบบฯ เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีภาษีจะมีหน้าที่ต้องยื่นแบบฯ ก็ต่อเมื่อมีเงินได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเมื่อคำนวณภาษีแล้วจะมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม ดังนี้

1. ผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงานประเภทเงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับในปีภาษีนั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม)

- กรณีไม่มีคู่สมรสต้องมีเงินได้พึงประเมินเกิน 50,000 บาท
- กรณีที่มีคู่สมรสไม่ว่าฝ่ายเดียว หรือทั้งสองฝ่ายต้องมีเงินได้พึงประเมินรวมกัน เกิน 100,000 บาท

2. ผู้มีเงินได้จากการทำธุรกิจการค้าทั่วไปที่มีใช้เกิดจากการจ้างแรงงานที่ได้รับในปีภาษีนั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม)

- กรณีไม่มีคู่สมรสต้องมีเงินได้พึงประเมินเกิน 30,000 บาท
- กรณีมีคู่สมรสไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่ายต้องมีเงินได้พึงประเมินรวมกัน เกิน 60,000 บาท

บาท

3. กองมรดกของผู้ตายที่ยังไม่แบ่งเกิน 30,000 บาท

4. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลเกิน 30,000 บาท

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เนื่องจากผู้มีเงินได้ประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความยากง่ายหรือต้นทุนที่แตกต่างกัน เพื่อความเป็นธรรม ในกฎหมายจึงได้แบ่งลักษณะเงินได้ (พึงประเมิน) ออกเป็นกลุ่มๆ ตามความเหมาะสมเพื่อกำหนด วิธีคำนวณภาษีให้เกิดความเป็นธรรมมากที่สุด ดังนี้

1. เงินได้ประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็น

- เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- เงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับจากนายจ้าง
- เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้าน ซึ่งนายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า
- เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ใดๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ
- เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน เช่น มูลค่าของการได้รับประทานอาหาร เป็นต้น

ได้รับประทานอาหาร เป็นต้น

2. เงินได้ประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็น

- ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด
- เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส

- เงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับเนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้
- เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้าน ที่ผู้จ่ายเงินได้ให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า
- เงินที่ผู้จ่ายเงินได้จ่ายชำระหนี้ใดๆ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องชำระ
- เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ นั้น ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรืองานที่รับทำให้นั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

3. เงินได้ประเภทที่ 3 ได้แก่ ค่าแห่งกวีตูลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้ที่มีลักษณะ เป็นเงินรายปีอันได้มาจากพันธกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

4. เงินได้ประเภทที่ 4 ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินส่วนแบ่งกำไร เงินลดทุน เงินเพิ่มทุน ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น ฯลฯ เป็นต้น

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอน กับราคาจำหน่ายตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น เป็นผู้ออกและจำหน่ายครั้งแรกในราคาต่ำกว่าราคาไถ่ถอน รวมทั้งเงินได้ที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับดอกเบี้ย ผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่นๆ ที่ได้จากการให้กู้ยืมหรือจากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม

(ข) เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล กองทุนรวม หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายไทยให้จัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะสำหรับให้กู้ยืมเงิน ฯลฯ

(ค) เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(ง) เงินลดทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่ากำไรและเงินที่กันไว้รวมกัน

(จ) เงินเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มาหรือรับช่วงกันไว้รวมกัน

(ฉ) ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากันหรือรับช่วงกัน หรือ เลิกกัน ซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

(ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนการเป็นหุ้นส่วนหรือ โอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตัวเงิน หรือ ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน

เงินได้ประเภทที่ 4 ในหลายๆ กรณี กฎหมายให้สิทธิที่จะเลือกเสียภาษีโดยวิธีหักภาษี ณ ที่จ่าย แทนการนำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่นตามหลักทั่วไป ซึ่งจะทำให้ผู้มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีตามบัญชีอัตราภาษี ในอัตราที่สูงกว่าอัตราภาษี หัก ณ ที่จ่าย สามารถประหยัดภาษีได้

5. เงินได้ประเภทที่ 5 เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน เงินหรือประโยชน์อย่างอื่น ที่ได้เนื่องจาก

- การให้เช่าทรัพย์สิน
- การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน
- การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อนซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงิน

หรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

6. เงินได้ประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือวิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอื่นซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนด ชนิดไว้

7. เงินได้ประเภทที่ 7 ได้แก่ เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระ ในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

8. เงินได้ประเภทที่ 8 ได้แก่ เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง การขายอสังหาริมทรัพย์ หรือการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 7 แล้ว

แหล่งที่มาของเงินได้

แหล่งที่มาของเงินได้ ซึ่งแบ่งเป็นเงินได้จากแหล่งในประเทศและนอกประเทศ เงินได้จากแหล่งต่างๆ นี้จะต้องนำไปรวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือไม่ ให้พิจารณา ดังนี้

1. เงินได้เกิดจากแหล่งในประเทศ หมายถึง เงินได้ที่เกิดขึ้น หรือเป็นผลสืบเนื่องจากมี

- 1.1 หน้าที่งานที่ทำในประเทศไทย หรือ
- 1.2 กิจการที่ทำในประเทศไทย หรือ
- 1.3 กิจการของนายจ้างในประเทศไทย หรือ
- 1.4 ทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย (ดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าเช่า ฯลฯ)

เงื่อนไข ผู้มีเงินได้เกิดจากแหล่งในประเทศนี้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามที่ประมวลรัษฎากร กำหนดไว้เสมอเว้นแต่จะมีข้อยกเว้นตามกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วนั้น จะจ่ายในหรือนอกประเทศ และไม่ว่าผู้มีเงินได้นั้นจะเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยหรือไม่ก็ตาม)

2. เงินได้เกิดจากแหล่งนอกประเทศไทย หมายถึง เงินได้ที่เกิดขึ้นหรือเป็นผลสืบเนื่องจากมี

- 2.1 หน้าที่งานที่ทำในต่างประเทศ หรือ
- 2.2 กิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือ
- 2.3 ทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ

เงื่อนไข ผู้มีเงินได้เกิดจากแหล่งนอกประเทศในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วจะต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทยก็ต่อเมื่อเข้าองค์ประกอบทั้ง 2 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้มีเงินได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยในปีภาษีนั้นชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลา รวมทั้งหมดถึง 180 วัน และ
- 2) ผู้มีเงินได้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษีนั้นด้วย

ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบางกรณี ถ้าเกี่ยวข้องกับบุคคลของบางประเทศที่มี อนุสัญญาภาษีซ้อนหรือความตกลงเพื่อป้องกันการเก็บภาษีซ้ำซ้อนกับประเทศไทยจำเป็นต้องพิจารณาถึงความตกลงหรืออนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยได้ทำความตกลงไว้ด้วย

การคำนวณหักค่าใช้จ่ายเงินได้พึงประเมิน

1. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังนี้

- 1) ผู้มีเงินได้สามารถหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของเงินได้แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกิน 60,000 บาท
- 2) ในกรณีสามีภริยา ต่างฝ่ายต่างมีเงินได้และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 40 แต่ไม่เกินฝ่ายละ 60,000 บาท

2. เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจางาน ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดในประกาศอธิบดีฯ (ฉบับที่ 45) ให้คำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากรเป็น เงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เท่านั้น การคำนวณตามเกณฑ์ในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร

3. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้เฉพาะเงินได้ที่เป็นค่าแห่งลิขสิทธิ์ โดยให้หักเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของค่าแห่งลิขสิทธิ์แต่ไม่เกิน 60,000 บาท สำหรับค่าแห่งคู่มือ หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจาก พินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล ไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

ในกรณีสามีและภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ประเภทนี้ และความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ตามเกณฑ์เดียวกัน

4. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 4 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

5. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายได้ ดังนี้ คือ

- 1) การให้เช่าทรัพย์สิน ผู้มีเงินได้มีสิทธิเลือกหักค่าใช้จ่ายวิธีใดวิธีหนึ่งดังนี้

ก. หักตามความจำเป็นและสมควรหรือ

ข. หักเป็นการเหมาในอัตราที่กำหนด

กรณีผู้ให้เช่าทรัพย์สิน เรียกเก็บเงินกินเปล่า เงินเบี้ยเจี๊ยะ เงินค่าปลูกสร้าง หรือเงินค่าซ่อมแซมอีกส่วนหนึ่งนอกเหนือจากค่าเช่า หรือได้รับประโยชน์อื่น เช่น ได้กรรมสิทธิ์ในอาคารหรือโรงเรือนที่ผู้เช่าทำการก่อสร้างลงบนที่ดินของผู้ให้เช่าแล้วยกให้ เงินหรือกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือโรงเรือนเป็นเงินได้พึงประเมินเนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สินของผู้ให้เช่า กรณีที่เจ้าของที่ดินทำสัญญาให้ผู้อื่นทำการปลูกสร้างอาคารหรือโรงเรือนที่ดินของตน โดยผู้ปลูกสร้างยกกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือโรงเรือนที่ปลูกสร้างนั้นให้แก่เจ้าของที่ดินเมื่อสร้างเสร็จ และเจ้าของที่ดินตกลงให้ผู้ปลูกสร้างเช่าหรือให้เช่าช่วงอาคารหรือโรงเรือน หรือตกลงให้ผู้สร้างจัดหาผู้เช่าอาคารหรือโรงเรือนนั้นโดยตรงจากเจ้าของที่ดินเป็นการตอบแทนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คำนวณค่าแห่งอาคารหรือโรงเรือนนั้นเป็นเงินได้พึงประเมินของเจ้าของที่ดินตามจำนวนปีแห่งอายุการเช่า ในอัตราร้อยละของมูลค่าอาคาร หรือโรงเรือนในวันที่ได้รับกรรมสิทธิ์

2) การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน กฎหมายยอมให้ผู้มีเงินได้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ได้ร้อยละ 20 วิธีเดียว

3) การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว กฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 20 วิธีเดียว

6. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 6 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายยอมให้เลือกหัก ค่าใช้จ่ายวิธีใดวิธีหนึ่งดังนี้

6.1 ให้หักตามความจำเป็นและสมควรหรือ

6.2 ให้หักเป็นการเหมาดังต่อไปนี้

- เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระ การประกอบโรคศิลป์ ให้หักค่าใช้จ่ายร้อยละ 60

- เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระนอกจาก 1) หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 30

7. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

7.1 หักตามความจำเป็นและสมควร หรือ

7.2 หักเป็นการเหมาในอัตราร้อยละ 70

8. เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายยอมให้เลือกหัก ค่าใช้จ่ายวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

8.1 หักตามความจำเป็นและสมควร หรือ

8.2 หักเป็นการเหมาในอัตราร้อยละตามที่กฎหมายกำหนด

สิทธิในการลดหย่อนภาษี

การหักลดหย่อน หมายถึง รายการต่างๆ ที่กฎหมายได้กำหนดให้หักได้เพิ่มขึ้นหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รายการหักลดหย่อนกรณีต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. การหักลดหย่อนในกรณีทั่วไป

1.1 ผู้มีเงินได้ 30,000 บาท (ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศไทยถึง 180 วัน หรือไม่กี่ตาม)

1.2 สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ 30,000 บาท

(1) สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ที่มีสิทธิหักลดหย่อน จะต้องเป็นสามีหรือภริยาชอบด้วยกฎหมาย การสมรส ไม่ครบปีภาษีก็มีสิทธิหักลดหย่อนได้ เช่น จดทะเบียนสมรสระหว่างปีภาษี หรือตายในระหว่างปีภาษี ก็มีสิทธิหักลดหย่อนได้ 30,000 บาท

(2) สามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ที่จะนำมาหักลดหย่อนจะต้องไม่มีเงินได้พึงประเมินหรือมีแต่ไม่ได้แยกคำนวณภาษี ตัวอย่าง สามีภริยาแต่งงานครบปีภาษีและต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ประเภทที่ 1 กรณีดังกล่าว ภริยาสามารถแยกคำนวณภาษีต่างหากจากสามีได้โดยชอบ ทั้งสามีภริยาจึงไม่มีสิทธินำคู่สมรสมาหักลดหย่อนได้ แต่หากภริยามีเงินได้ประเภทอื่น (2-8) ให้สามีนำเงินได้ของภริยารวมคำนวณและมีสิทธินำคู่สมรสมาหัก ลดหย่อนได้

1.3 การหักลดหย่อนบุตร ให้หักสำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ด้วย

โดยมีเงื่อนไขว่าบุตรที่เกิด ก่อนหรือ ในพ.ศ.2522 หรือที่ได้รับเป็นบุตรบุญธรรม ก่อน พ.ศ. 2522 คนละ 15,000 บาท บุตรที่เกิด หลัง พ.ศ.2522 หรือที่ได้รับเป็นบุตรบุญธรรมในหรือหลัง พ.ศ. 2522 คนละ 15,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกิน 3 คน

การนับจำนวนบุตรให้นับเฉพาะ บุตรที่มีชีวิตอยู่ตามลำดับอายุสูงสุดของบุตร โดยให้นับรวมทั้งบุตร ที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ได้รับการหักลดหย่อนด้วย

การหักลดหย่อนสำหรับบุตร ให้หักได้เฉพาะบุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี และยังคงศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือชั้นอุดมศึกษาเฉพาะภายในประเทศให้ลดหย่อนเพื่อการศึกษาได้อีกคนละ 2,000 บาท หรือเป็นผู้เยาว์ หรือศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถอันอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดู แต่มิให้ หักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าวที่มีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป โดยเงินได้ ดังกล่าวต้องไม่ใช่เงินได้ที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 42 ให้ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

การหักลดหย่อนสำหรับบุตรดังกล่าว ให้หักได้ ตลอดปีภาษี ไม่ว่ากรณีจะหักได้นั้นจะมีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ และในกรณีบุตรบุญธรรมนั้นให้หักลดหย่อนในฐานะบุตรบุญธรรมได้ในฐานะเดียว

1.4 เบี้ยประกันภัย ที่ผู้มีเงินได้จ่ายไปในปีภาษี สำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง โดยส่วนแรกหักได้ 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท หักได้ไม่เกินเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย แต่ไม่เกิน 90,000 บาท ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่กรมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้อาประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร

ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มีการประกันชีวิตและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเบี้ยประกันที่จ่ายสำหรับการประกันชีวิตของสามีหรือภริยานั้นตามเกณฑ์ข้างต้น

การฝากเงินออมสินประเภทสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ก็อยู่ในข่ายที่จะขอหักลดหย่อนตามเกณฑ์นี้ได้ด้วย

1.5 เงินสะสม ที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 490,000 บาท เป็นเงินที่ได้รับยกเว้นภาษี โดยนำจำนวนเงินส่วนที่เกินดังกล่าวหักจากเงินได้พึงประเมิน ก่อนหักค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 490,000 บาท

ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หักได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ และเมื่อรวมกับเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุน กบข. (ถ้ามี) แล้วไม่เกิน 500,000 บาท โดยต้องจ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว ในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 500,000 บาท

1.6 ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม จากการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย โดยจำนองอาคารที่ซื้อหรือสร้างเป็นประกันการกู้ยืมนั้น ตามจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท ทั้งนี้ เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้จ่ายตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ.2550 เป็นต้นไป โดยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดังนี้

(1) เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืม สำหรับการกู้ยืมจากผู้ประกอบการในราชอาณาจักรเฉพาะที่กำหนดไว้ ได้แก่ ธนาคาร บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ นายจ้างซึ่งมีระเบียบเกี่ยวกับเงินกองทุนที่จัดสรรไว้เพื่อสวัสดิการแก่ลูกจ้าง บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตาม

(2) เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อซื้อ เช่าซื้ออาคารพร้อมที่ดิน หรือห้องชุด ในอาคารชุด หรือเพื่อสร้างอาคารใช้อยู่อาศัยบนที่ดินของตนเองหรือบนที่ดินที่ตนเองมีสิทธิครอบครอง

(3) ต้องจำนองอาคารหรือห้องชุดในอาคารชุด หรืออาคารพร้อมที่ดิน เป็นประกันการกู้ยืมเงินนั้น โดยมีระยะเวลาจำนองตามระยะเวลาการกู้ยืม

(4) ต้องใช้อาคารหรือห้องชุดในอาคารชุดตาม(3)นั้นเป็นที่อยู่อาศัยในปีที่ได้รับยกเว้นภาษี แต่ไม่รวมถึงกรณีลูกจ้าง ซึ่งถูกนายจ้างส่งให้ไปปฏิบัติงานของนายจ้าง ณ ต่างถิ่นเป็นประจำหรือกรณีอาคารหรือห้องชุดดังกล่าวเกิดอัคคีภัย ภัยธรรมชาติ หรือภัยอันเกิดจากเหตุอื่น ทั้งนี้ เฉพาะที่มีข้อความผิดของผู้มีเงินได้จนไม่อาจใช้อาคารหรือห้องชุดนั้นอยู่อาศัยได้

(5) กรณีผู้มีเงินได้มีอาคารหรือห้องชุดในอาคารชุดตาม (3) เป็นที่อยู่อาศัยในปีที่ขอหักลดหย่อนเกินกว่า 1 แห่ง ให้หักลดหย่อนได้ทุกแห่ง สำหรับอาคารหรือห้องชุดในอาคารชุดตาม (3)

(6) ให้หักลดหย่อนได้ตลอดปีภาษี ไม่ว่ากรณีที่จะหักลดหย่อนได้นั้นจะมีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่

(7) กรณีผู้มีเงินได้หลายคนร่วมกันกู้ยืม ให้หักลดหย่อนได้ทุกคนโดยเฉลี่ยค่าลดหย่อนตามส่วนจำนวนผู้มีเงินได้ แต่รวมกันต้องไม่เกินจำนวนที่จ่ายจริง และไม่เกิน 100,000 บาท

(8) กรณีสามีภริยาร่วมกันกู้ยืมโดยสามีหรือภริยามีเงินได้ฝ่ายเดียวให้หักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้เต็มจำนวนตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(9) กรณีผู้มีเงินได้ซึ่งมีสิทธิหักลดหย่อนอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาได้สมรสกัน ให้ยังคงหักลดหย่อนได้ดังนี้

(ก) ถ้าความเป็นสามีภริยา มิได้มีอยู่ตลอดปีภาษีที่ขอหักลดหย่อน ให้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(ข) ถ้าความเป็นสามีภริยาได้ มีอยู่ตลอดปีภาษีที่ขอหักลดหย่อน และสามีภริยารายการ โดยรวมคำนวณภาษี ให้หักลดหย่อนรวมกันตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

(ค) ถ้าความเป็นสามีภริยาได้ มีอยู่ตลอดปีภาษีที่ขอหักลดหย่อน และภริยารายการ โดยแยกคำนวณภาษี ให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้กึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริง แต่รวมกันไม่เกิน 100,000 บาท

(10) กรณีมีการแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้เงินกู้ยืมระหว่างผู้ให้กู้ตาม (1) ให้ยังคงหักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท

ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมดังกล่าวข้างต้น ให้หมายความรวมถึง ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัย หรือห้องชุดด้วย ทั้งนี้ เฉพาะดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมเพื่อชำระหนี้ส่วนที่ไม่เกินกว่าหนี้ที่ค้างชำระนั้น

ผู้มีเงินได้ต้องมีหนังสือรับรองตามแบบที่อธิบดีกำหนด จากผู้ให้กู้ยืม เพื่อเป็นหลักฐานว่า ได้มีการจ่ายดอกเบี้ยสำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วย

1.7 เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมตามจำนวนที่จ่ายจริง ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ซึ่งเป็นผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ข้างต้นและความเป็นสามีหรือภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้ด้วย สำหรับเงินสมทบของสามีหรือภริยาที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมดังกล่าวตามเกณฑ์ข้างต้น

1.8 ค่าลดหย่อนบิดามารดา กรณีผู้มีเงินได้และคู่สมรสที่มีเงินได้รวมคำนวณภาษี หรือคู่สมรสไม่มีเงินได้ อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ผู้มีเงินได้และ คู่สมรสมีสิทธิหักลดหย่อนค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาได้คนละ 30,000 บาท ทั้งนี้ บิดาหรือมารดาของผู้มีเงินได้หรือคู่สมรส จะต้องออกหนังสือรับรองว่าบุตรคนใดคนหนึ่งเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูเพียงคนเดียว

1.9 ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา สามีหรือภริยา บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ บิดามารดาหรือบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้หรือบุคคลอื่นที่ผู้มีเงินได้ เป็นผู้ดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คนละ 60,000 บาท โดยบุคคลดังกล่าวต้องเป็นคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือเป็นคนทุพพลภาพ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ และอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งจำนวนคนพิการ และทุพพลภาพในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ที่อธิบดีประกาศกำหนด

การหักลดหย่อนสำหรับบุตรบุญธรรม ให้หักได้ในฐานะบุตรบุญธรรมเพียงฐานะเดียว ทั้งนี้ ให้หักลดหย่อนสำหรับเงินได้พึงประเมินประจำปี พ.ศ.2552 ที่จะต้องยื่นรายการในปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป

1.10 เงินสนับสนุนเพื่อการศึกษา ได้แก่ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา มีสิทธิหักลดหย่อนได้ 2 เท่าของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินคงเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่นๆ แล้ว

1.11 เงินบริจาค เมื่อหักลดหย่อนต่าง ๆ หมดแล้ว เหลือเท่าใดให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับเงินบริจาค เงินบริจาคที่หักค่าลดหย่อนได้นั้นผู้มีเงินได้ต้องบริจาคเป็นเงินให้แก่การกุศลสาธารณะ โดยหักได้ เท่าจำนวนเงินที่จ่ายจริงแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว

การบริจาค ได้แก่

(1) การบริจาคเงินให้แก่วัดวาอาราม สภากาชาดไทย สถานพยาบาล และสถานศึกษาของทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล สถานศึกษาเอกชน สถานสาธารณกุศล และกองทุนสวัสดิการภายในส่วนราชการ (ต้องเป็นองค์การสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา)

(2) การบริจาคเงินให้แก่คณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องในวโรกาสพระชนมายุครบ 80 พรรษา

(3) การบริจาคเงินให้แก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในโครงการปลูกป่าเทิดพระเกียรติเฉลิมฉลองพระชนมายุครบ 90 พรรษา

(4) การบริจาคเงินให้แก่กองทัพอากาศในโครงการก่อสร้างพระมหาธาตุเจดีย์นภพภูมิสิริฯ

(5) การบริจาคเงินให้แก่กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

(6) การบริจาคเงินให้แก่กองทุนปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50

(7) การบริจาคเงินให้แก่โครงการอาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองสิริราชย์สมบัติครบ 50 ปี ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

(8) การบริจาคเงินให้แก่โครงการสืบสานพระราชปณิธาน “กาญจนาภิเษก”

(9) การบริจาคเงินให้แก่โครงการรื้อใจช่วยเยาวชนไทยในภาวะวิกฤต

(10) การบริจาคเงินให้แก่โครงการโพธิ์ทองของชาวไทย

(11) การบริจาคเงินให้แก่โครงการปลูกป่าชายเลนถาวรเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในวโรกาสทรงพระชนม์มายุ 72 พรรษา

(12) การบริจาคเงินให้แก่ส่วนราชการที่จัดขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

(13) การบริจาคเงินให้แก่กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนคุ้มครองเด็ก และกองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติ

(14) การบริจาคเงินเพื่อการกีฬา ให้แก่การกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อส่งเสริมการกีฬาคณะกรรมการกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมกีฬาในจังหวัด สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการเพื่อการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน หรือสมาคมกีฬาสมัครเล่น

(15) การบริจาคเงินให้แก่ส่วนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่น

(16) การบริจาคเงินให้แก่ส่วนราชการหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากธรณีพิบัติภัย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2547 ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และสตูล

2. การหักลดหย่อนในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ ถ้าความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปี ภาษี การหักลดหย่อนผู้มีเงินได้และสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ให้หักลดหย่อนรวมกันได้ 60,000 บาท แต่ถ้าความเป็นสามีหรือภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี หรือภริยาแยกคำนวณเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 ต่างหากจากสามี ให้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้ 30,000 บาท และสำหรับการหักลดหย่อนบุตรและค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้อื่น ๆ ให้ต่างฝ่ายต่างหักได้กึ่งหนึ่งตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกรณีเฉพาะในปี ภาษีนั้น

3. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้มิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย การหักลดหย่อนผู้มีเงินได้และสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ บุตร และการศึกษาของบุตรของผู้มีเงินได้

4. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี ให้หักลดหย่อนได้เสมือนผู้ตายมีชีวิตอยู่ตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตาย

5. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ให้หักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ 30,000 บาท

6. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีโชตินิติบุคคล ให้หักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลในคณะบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในประเทศไทยคนละ 30,000 บาท แต่รวมกันต้องไม่เกิน 60,000 บาท

กำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

แบบแสดงรายการที่ใช้มีดังต่อไปนี้

ชื่อแบบ	ใช้ยื่นกรณี	กำหนดเวลายื่น
ภ.ง.ด. 90	มีเงินได้พึงประเมินทุกประเภท	มกราคม - มีนาคม ของปีภาษีถัดไป
ภ.ง.ด. 91	มีเฉพาะเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1ม.40(1) ประเภทเดียว	มกราคม - มีนาคม ของปีภาษีถัดไป
ภ.ง.ด. 93	มีเงินได้ขอชำระภาษีล่วงหน้า	ก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นแบบตามปกติ
ภ.ง.ด. 94	ยื่นครั้งปีสำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินเฉพาะประเภทที่ 5,6,7 และ 8	กรกฎาคม - กันยายน ของปีภาษีนั้น

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2 ระยะ คือ

1. "ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี" เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เฉพาะเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5,6,7 หรือ 8 ที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนไม่ว่าจะมีเงินได้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม โดยยื่นภายในเดือนกันยายนของปีภาษีนั้น และภาษีที่เสียนำไปเป็นเครดิตหักออกจากภาษีสิ้นปีได้

2. "ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี" เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้พึงประเมินที่ได้รับแล้วในระหว่างปีภาษี โดยยื่นภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

การยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 91 ผ่านอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนการยื่นแบบฯ

1. เข้า web site ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th
2. เลือกรายการบริการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต
3. เลือกรายการบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด. 91 แล้วแต่กรณี
4. ถ้าเข้าสู่การใช้บริการครั้งแรก ให้เลือกรายการลงทะเบียนก่อน เมื่อได้ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วระบบจะแสดง หมายเลขผู้ใช้ และรหัสผ่านบนหน้าจอ
5. เข้าระบบโดยบันทึก หมายเลขผู้ใช้และรหัสผ่าน
6. ป้อนรายการข้อมูล ได้แก่ รายการเงินได้ ค่าลดหย่อน เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย ฯลฯ แล้วคลิก "ตกลง" เพื่อยืนยันการยื่นแบบฯ
7. เมื่อได้ตรวจสอบรายการข้อมูลที่บันทึกและสั่งให้ระบบ "คำนวณภาษีแล้ว"

7.1 กรณีไม่มีภาษีต้องชำระ

(1) โปรแกรมจะแจ้งผลการรับแบบและหมายเลขอ้างอิง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นแบบฯ

(2) กรมสรรพากรจะส่งใบเสร็จรับเงินให้ตามที่อยู่ที่ได้ลงทะเบียนไว้

7.2 กรณีมีภาษีต้องชำระ

(1) หากเลือกวิธีชำระภาษีผ่าน e-payment ระบบจะแจ้งเลขที่บัญชีธนาคารที่ท่านใช้บริการอยู่ และดำเนินการตามขั้นตอนของ ธนาคารนั้น

(2) หากเลือกวิธีชำระภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร (1) ระบบจะแจ้งเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร รหัสควบคุม และจำนวนภาษีที่ต้องเสีย เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปชำระภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารต่อไป เพื่อความสะดวกและถูกต้อง โปรดสั่งพิมพ์หรือจดข้อมูลดังกล่าวไว้ด้วย

(3) หากเลือกวิธีชำระภาษี ณ เคาน์เตอร์ ไปรษณีย์อัตโนมัติ (Pay at Post) ระบบจะแจ้งรายการข้อมูลเช่นเดียวกับ (2) เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปชำระภาษี ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่ง (ยกเว้น ปณ. โสภเชือก จ. ร้อยเอ็ด และ ปณ. ชุมแสงสงคราม จ. พิษณุโลก)

ขั้นตอนการชำระภาษี

เมื่อได้ทำรายการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 ผ่านอินเทอร์เน็ตเรียบร้อยแล้ว และเป็นกรณีที่มีภาษีต้องชำระ ผู้ใช้บริการจะต้องชำระภาษีทั้งจำนวนในวันใดก็ได้ภายในกำหนดเวลายื่นแบบ โดยมีทางเลือกในการชำระภาษีวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

1. การชำระภาษีผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารพาณิชย์

1.1 การชำระภาษีผ่าน e-payment เป็นระบบการชำระเงินพร้อมกับการยื่นรายการข้อมูลตามแบบ

- (1) ผู้ใช้บริการต้องทำความเข้าใจกับธนาคารไว้แล้ว
- (2) เลือกธนาคารที่ต้องการสั่งโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อชำระภาษี
- (3) ทำรายการ โอนเงินตามขั้นตอนของธนาคาร
- (4) เมื่อทำรายการโดยครบถ้วนแล้ว โปรแกรมจะแจ้ง หมายเลขอ้างอิง การยื่นแบบฯ และชำระภาษีให้
- (5) กรมสรรพากรจะส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามที่อยู่ที่ได้แสดงในแบบให้โดยเร็ว

1.2 การชำระวิธีอื่น

- (1) เลือกบริการชำระภาษี
- (2) ป้อนข้อมูลหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี รหัสควบคุม และจำนวนภาษีที่ต้องชำระที่ได้จากโปรแกรมการยื่นแบบฯ ผ่านอินเทอร์เน็ต
- (3) หากข้อมูลตามข้อ (2) ถูกต้องธนาคารจะ โอนเงินจากบัญชีเงินฝากของท่านเข้าบัญชีกรมสรรพากรเพื่อชำระภาษี
- (4) กรมสรรพากร จะส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามที่อยู่ที่ได้ลงทะเบียนไว้ในแบบฯ ให้โดยเร็ว

หมายเหตุ กรณีชำระผ่านเครื่อง ATM ต้องเป็นเครื่อง ATM ของธนาคารผู้ออกบัตรเท่านั้น

2. การชำระเงินทางไปรษณีย์ Pay at Post ให้นำรายการข้อมูลที่ได้รับจากระบบได้แก่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร รหัสควบคุม จำนวนเงินภาษี ไปชำระเงินภาษีอากรได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ (ยกเว้น ปณ. โสภเชือก จ.ร้อยเอ็ด และ ปณ.ชุมแสงสงคราม จ. พิษณุโลก) กรมสรรพากรจะส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามที่อยู่ที่ได้ลงทะเบียนไว้ให้โดยเร็ว

เงื่อนไขการใช้บริการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 ภ.ง.ด. 91

1. เป็นบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด.91 สำหรับผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงานประเภทเดียวเป็นบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 สำหรับผู้มีเงินได้กรณีทั่วไป
2. เป็นผู้มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและมีเลขประจำตัวประชาชน (กรณีมีสัญชาติไทย)
3. เป็นแบบๆ ที่ไม่ได้ขอคืนภาษี
4. เป็นการยื่นแบบๆ และชำระภาษีตลอด 24 ชม.ของทุกวันเว้นแต่วันที่ 31 มีนาคม 2546 จะปิดการให้บริการเวลา 22.00 น.

5. เป็นการยื่นแบบๆ ภายในกำหนดเวลาและชำระภาษีทั้งจำนวนในคราวเดียวเท่านั้น

6. กรณีชำระผ่าน ATM ต้องเป็นเครื่อง ATM ของธนาคารผู้ออกบัตรกัน

7. กรณีชำระภาษีผ่าน e-payment จะต้องทำความเข้าใจกับธนาคารก่อน

หมายเหตุ หากมิได้ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาจะถือว่าท่านยังมีได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 สำหรับปีภาษี 2545 ท่านยังคงมีหน้าที่ไปยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 และชำระภาษี ณ สำนักงานสรรพากรเขต หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอ

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2 ระยะ คือ

1. "ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี" เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เฉพาะเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5,6,7 หรือ 8 ที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนไม่ว่าจะมีเงินได้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม โดยยื่นภายในเดือนกันยายนของปีภาษีนั้น และภาษีที่เสียนำไปเป็นเครดิตหักออกจากภาษีสิ้นปีได้

2. "ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี" เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้พึงประเมินที่ได้รับแล้วในระหว่างปีภาษี โดยยื่นภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

การยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90, 91 ผ่านอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนการยื่นแบบๆ

1. เข้า web site ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th
2. เลือกรายการบริการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต
3. เลือกรายการบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด. 91 แล้วแต่กรณี
4. ถ้าเข้าสู่การใช้บริการครั้งแรก ให้เลือกรายการลงทะเบียนก่อน เมื่อได้ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วระบบจะแสดง หมายเลขผู้ใช้ และรหัสผ่านบนหน้าจอ
5. เข้าสู่ระบบโดยบันทึก หมายเลขผู้ใช้และรหัสผ่าน
6. ป้อนรายการข้อมูล ได้แก่ รายการเงินได้ ค่าลดหย่อน เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย ฯลฯ แล้วคลิก “ตกลง” เพื่อยืนยันการยื่นแบบๆ
7. เมื่อได้ตรวจสอบรายการข้อมูลที่บันทึกและสั่งให้ระบบ “คำนวณภาษีแล้ว”

7.1 กรณีไม่มีภาษีต้องชำระ

(1) โปรแกรมจะแจ้งผลการรับแบบและหมายเลขอ้างอิง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นแบบฯ

(2) กรมสรรพากรจะส่งใบเสร็จรับเงินให้ตามที่อยู่ที่ได้ลงทะเบียนไว้

7.2 กรณีมีภาษีต้องชำระ

(1) หากเลือกวิธีชำระภาษีผ่าน e-payment ระบบธนาคารที่ท่านใช้บริการอยู่ และดำเนินการตามขั้นตอนของ ธนาคารนั้น

(2) หากเลือกวิธีชำระภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร (1) ระบบจะแจ้งเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร รหัสควบคุม และจำนวนภาษีที่ต้องเสีย เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปชำระภาษีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารต่อไป เพื่อความสะดวกและถูกต้อง โปรดสั่งพิมพ์หรือจดข้อมูลดังกล่าวไว้ด้วย

(3) หากเลือกวิธีชำระภาษี ณ เคาน์เตอร์ ไปรษณีย์อัตโนมัติ (Pay at Post) ระบบจะแจ้งรายการข้อมูลเช่นเดียวกับ (2) เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำไปชำระภาษี ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่ง (ยกเว้น ปณ. โสภเชือก จ. ร้อยเอ็ด และ ปณ. ชุมแสงสงคราม จ. พิษณุโลก)

ขั้นตอนการชำระภาษี

เมื่อได้ทำรายการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 ผ่านอินเทอร์เน็ตเรียบร้อยแล้ว และเป็นกรณีที่มีภาษีต้องชำระ ผู้ใช้บริการจะต้องชำระภาษีทั้งจำนวนในวันใดก็ได้ภายในกำหนดเวลายื่นแบบ โดยมีทางเลือกในการชำระภาษีวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

1. การชำระภาษีผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารพาณิชย์

1.1 การชำระภาษีผ่าน e-payment เป็นระบบการชำระเงินพร้อมกับการยื่นรายการข้อมูลตามแบบ

(1) ผู้ใช้บริการต้องทำความเข้าใจกับธนาคารไว้แล้ว

(2) เลือกธนาคารที่ต้องการสั่งโอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารเพื่อชำระภาษี

(3) ทำรายการโอนเงินตามขั้นตอนของธนาคาร

(4) เมื่อทำรายการโดยครบถ้วนแล้ว โปรแกรมจะแจ้ง หมายเลขอ้างอิง การยื่นแบบฯ และชำระภาษีให้

(5) กรมสรรพากรจะส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามที่อยู่ที่แสดงในแบบให้โดยเร็ว

1.2 การชำระวิธีอื่น

(1) เลือกบริการชำระภาษี

(2) ป้อนข้อมูลหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี รหัสควบคุม และจำนวนภาษีที่ต้องชำระที่ได้จากโปรแกรมการยื่นแบบฯ ผ่านอินเทอร์เน็ต

(3) หากข้อมูลตามข้อ (2) ถูกต้องธนาคารจะ โอนเงินจากบัญชีเงินฝากของท่านเข้าบัญชี กรมสรรพากรเพื่อชำระภาษี

(4) กรมสรรพากร จะส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามที่อยู่ที่ได้ลงทะเบียน ไว้ในแบบฯ ให้โดยเร็ว

หมายเหตุ กรณีชำระผ่านเครื่อง ATM ต้องเป็นเครื่อง ATM ของธนาคารผู้ออกบัตรเท่านั้น

2. การชำระเงินทางไปรษณีย์ Pay at Post ให้นำรายการข้อมูลที่ได้รับจากระบบได้แก่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร รหัสควบคุม จำนวนเงินภาษี ไปชำระเงินภาษีอากรได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ (ยกเว้น ปณ. โสภเชือก จ.ร้อยเอ็ด และ ปณ.ชุมแสงสงคราม จ. พิชณุโลก) กรมสรรพากรจะส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตามที่อยู่ที่ได้ลงทะเบียนไว้ให้โดยเร็ว

เงื่อนไขการใช้บริการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 ภ.ง.ด. 91

1. เป็นบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด.91 สำหรับผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงานประเภทเดียวเป็นบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 สำหรับผู้มีเงินได้กรณีทั่วไป

2. เป็นผู้มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรและมีเลขประจำตัวประชาชน (กรณีมีสัญชาติไทย)

3. เป็นแบบฯ ที่ไม่ได้ขอคืนภาษี

4. เป็นการยื่นแบบฯ และชำระภาษีตลอด 24 ชม.ของทุกวันเว้นแต่วันที่ 31 มีนาคม 2546 จะปิดการให้บริการเวลา 22.00 น.

5. เป็นการยื่นแบบฯ ภายในกำหนดเวลาและชำระภาษีทั้งจำนวนในคราวเดียวเท่านั้น

6. กรณีชำระผ่าน ATM ต้องเป็นเครื่อง ATM ของธนาคารผู้ออกบัตรกัน

7. กรณีชำระภาษีผ่าน e-payment จะต้องทำความเข้าใจกับธนาคารก่อน

หมายเหตุ หากมิได้ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาจะถือว่าท่านยังมีได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 สำหรับปีภาษี 2545 ท่านยังคงมีหน้าที่ไปยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 และชำระภาษี ณ สำนักงานสรรพากรเขต หรือสำนักงานสรรพากรอำเภอ

สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา (เดิมเรียกว่า สำนักงานสรรพากรเขต/อำเภอ) สำหรับการยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 ผู้มีเงินได้สามารถยื่นแบบฯ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทุกแห่ง

2. ธนาคารพาณิชย์ไทย และสาขาที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัด สำหรับการยื่นแบบฯ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม เท่านั้น และมีภาษีที่ต้องชำระพร้อมกับการยื่นแบบฯ ดังนี้

2.1 ธนาคารพาณิชย์ไทย (ยกเว้น บมจ.ธนาคารกรุงไทย) มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ใช้แบบ ภ.ง.ด.90 หรือแบบ ภ.ง.ด.91 ฉบับที่พิมพ์ชื่อ ที่อยู่ ฯลฯ ที่ กรมสรรพากร จัดทำขึ้น และจัดส่งให้

(2) มีเงินภาษีต้องชำระ พร้อมกับการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือแบบ ภ.ง.ด.91

2.2 ธนาคารกรุงไทย มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) มีเงินภาษีต้องชำระ โดยต้องชำระทั้งจำนวน

(2) ไม่มีเงินภาษีต้องชำระ หรือขอคืนเงินภาษี

3. ที่ทำการไปรษณีย์ สำหรับการยื่นแบบฯ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม เท่านั้น มีหลักเกณฑ์ดังนี้

3.1 ผู้มีเงินได้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร

3.2 ยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน พร้อมแนบเช็ค (ประเภท ข. ค. หรือ ง.) หรือ ธนาณัติ (ตามจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระทั้งจำนวน) โดยส่งไปยัง สำนักบริหารการคลังและรายได้ กรมสรรพากร อาคารกรมสรรพากร เลขที่ 90 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

3.3 กรมสรรพากรจะถือเอาวันที่ลงทะเบียนไปรษณีย์เป็นวันรับแบบและชำระภาษี และจะส่งใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ยื่นแบบฯ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

3.4 กรณีผู้มีเงินได้ที่ไม่มีภูมิลำเนา อยู่ในต่างจังหวัด หรือประสงค์จะขอชำระภาษีเป็นงวด จะยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 โดยส่งทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียนไม่ได้

4. อินเทอร์เน็ตทาง Web Site ของกรมสรรพากร ที่ www.rd.go.th โดยชำระภาษี ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของธนาคารพาณิชย์ หรือชำระผ่าน e-payment หรือโดยวิธีอื่น ได้แก่ ATM, Internet Banking, Tele-Banking, Mobile Banking, Counter Service (ของธนาคาร), เคาน์เตอร์เซอร์วิส และ Pay at Post (ไปรษณีย์)

วิธีการชำระภาษี

การชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากผู้เสียภาษี จะชำระภาษีโดยการ ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย แล้ว ถ้าในการยื่นแบบ แสดงรายการ และคำนวณภาษี ตามแบบแสดงรายการ ที่ยื่นนั้น มีภาษีที่ต้องชำระ หรือต้องชำระเพิ่มเติมอีก ก็ให้ชำระ หรือชำระเพิ่มเติม ต่อเจ้าหน้าที่สรรพากร พร้อมกับ การยื่นแบบนั้น โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับชำระ จะออกหลักฐานใบเสร็จ แสดงการรับเงินภาษี และถือเป็นหลักฐาน แสดงการยื่นแบบฯ ให้กับ ผู้ยื่นแบบแสดงรายการ ทุกราย การชำระภาษีเลือกวิธีการชำระได้ดังนี้

1. ชำระด้วยเงินสด

2. ชำระด้วยบัตรเครดิตกรุงไทย (KTC) ได้เฉพาะที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในเขตกรุงเทพมหานคร (โดยผู้ถือบัตรเครดิตเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม)

3. ชำระด้วยเช็คหรือตราฟั้

3.1 เช็คที่ชำระต้องเป็นเช็ค 4 ประเภท ได้แก่

- (1) เช็คธนาคารแห่งประเทศไทย (เช็คประเภท ก.)
- (2) เช็คที่มีธนาคารค้ำประกัน (เช็คประเภท ข.)
- (3) เช็คที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย (เช็คประเภท ค.)
- (4) เช็คที่ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีอากรเป็นผู้เซ็นสั่งจ่าย และใช้ชำระโดยตรง (เช็คประเภท ง.)

การใช้เช็คประเภท ง. ให้ปฏิบัติดังนี้

(ก) กรณีใช้ชำระภาษี ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร (เฉพาะอำเภอเมือง สมุทรสาคร และ อำเภอกระทุ่มแบน) จังหวัดนครปฐม (เฉพาะอำเภอสามพราน) และ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (เฉพาะอำเภอบางปะอิน) ต้องเป็นเช็คของธนาคาร หรือสาขาธนาคาร ซึ่งตั้งอยู่ใน ท้องที่ใด ท้องที่หนึ่งข้างต้นเท่านั้น

(ข) กรณีใช้ชำระภาษี ในจังหวัดอื่นนอกจาก (ก) ให้ติดต่อ สำนักงานสรรพากร พื้นที่สาขาท้องที่ ที่รับแบบฯ ก่อนใช้เช็คชำระภาษี

3.2 การสั่งจ่ายเช็คหรือตราฟั้ ให้ขีดคร่อม และสั่งจ่ายดังนี้

(1) ในกรุงเทพมหานคร ให้สั่งจ่าย “กรมสรรพากร” กับขีดฆ่าคำว่า “ผู้ถือ” และหรือ “ตามคำสั่ง” ออก

(2) ในต่างจังหวัด

(ก) กรณียื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 และชำระภาษี ที่สำนักงาน สรรพากรพื้นที่สาขา ให้ติดต่อ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สาขาท้องที่ที่ยื่นแบบฯ ก่อนสั่งจ่ายเช็ค

(ข) กรณียื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 และชำระภาษีที่ธนาคาร

- กรณียื่นแบบฯ ที่ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ให้สั่งจ่าย “กรมสรรพากร” กับขีดฆ่าคำว่า “ผู้ถือ” และ หรือ “ตามคำสั่ง” ออก

- กรณียื่นแบบฯ ที่ ธนาคารอื่น ๆ นอกเหนือ จาก บมจ.ธนาคารกรุงไทย ให้สั่งจ่าย “สรรพากรพื้นที่สาขา... (ระบุชื่อพื้นที่สาขานั้น)” กับขีดฆ่าคำว่า “ผู้ถือ” และหรือ “ตามคำสั่ง” ออก

4. ชำระด้วยธนาคั้

1. ผู้มีเงินได้ที่ยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ส่งธนาคั้เท่ากับจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ ไปพร้อมกับการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 (ห้ามหักค่าธรรมเนียม ในการส่งธนาคั้) โดยสั่งจ่าย “ผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังและรายได้ กรมสรรพากร” ปท.กระทรวงการคลัง

การผ่อนชำระภาษี

ถ้ามีภาษีที่ต้องชำระจำนวนตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป ทั้งภาษีครึ่งปีและภาษีสิ้นปี ผู้เสียภาษีมียกสิทธิขอผ่อนชำระภาษีได้เป็น 3 งวดเท่าๆ กัน โดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่มใดๆ ผู้เสียภาษีอาจติดต่อขอผ่อนชำระได้ที่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาโดยใช้แบบบ.ช. 35 จำนวน 1 ชุด 3 แผ่น ข้อความเหมือนกันดังนี้

งวดที่ 1 ชำระพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภายในวันที่ 30 กันยายน หรือวันที่ 31 มีนาคม

งวดที่ 2 ชำระภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ต้องชำระงวดที่ 1

งวดที่ 3 ชำระภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ต้องชำระงวดที่ 2

ถ้าภาษีงวดใดงวดหนึ่งมิได้ชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะชำระภาษีเป็นรายงวดและต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีงวดที่เหลือ

ไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาหรือชำระไม่ถูกต้อง

1. กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระนั้น นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการจนถึงวันชำระภาษี เว้นแต่กรณีที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร ให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษีได้ เงินเพิ่มเสียร้อยละ 0.75

2. กรณีเจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียกและปรากฏว่ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้หรือยื่นแบบแสดงรายการไว้ แต่ชำระภาษีขาดหรือต่ำไป นอกจากจะต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มตามข้อ 1 แล้ว ยังจะต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับอีก 1 เท่าหรือ 2 เท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระแล้วแต่กรณี เงินเบี้ยปรับดังกล่าวอาจลดหรือคงได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เมื่อคำนวณยอดเงินได้สุทธิแล้ว นำไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษี ดังนี้

เงินได้สุทธิ	ช่วงเงินได้สุทธิ แต่ละชั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีแต่ละชั้น เงินได้สุทธิ	ภาษีสะสม สูงสุดของชั้น
1 - 150,000	150,000	ได้รับยกเว้น	-	-
150,001 - 500,000	350,000	10	35,000	35,000
500,001 - 1,000,000	500,000	20	100,000	135,000
1,000,001 - 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,035,000
4,000,001 บาทขึ้นไป		37		

หมายเหตุ :- การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เงินได้สุทธิเฉพาะส่วนไม่เกิน 150,000 บาท มีผลใช้บังคับสำหรับเงินได้สุทธิที่เกิดขึ้นในปีพ.ศ. 2551 เป็นต้นไป (พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551)

การบริจาคเงินภาษีให้แก่พรรคการเมือง

ตั้งแต่ปีภาษี 2551 เป็นต้นไป บุคคลธรรมดา ที่มีสัญชาติไทย (ไม่รวมถึง ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคล ที่มีใช้ นิติบุคคล และกองมรดก ที่ยังไม่ได้แบ่ง) สามารถบริจาค เงินภาษี ให้แก่พรรคการเมือง ได้ ตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2550 โดยแสดงเจตนาบริจาค เงินภาษี ให้แก่พรรคการเมือง พร้อมการยื่นแบบ แสดงรายการภาษี ประจำปี โดยมีหลักเกณฑ์ และวิธีการ ตามประกาศอธิบดีฯ ภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 176) ดังนี้

1. ผู้มีเงินได้ เมื่อคำนวณภาษี ตามแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้ว มีเงินภาษี ที่ต้องชำระ ตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป

2. ผู้มีเงินได้ ที่มีสิทธิบริจาค ต้องแสดง เจตนาไว้ใน ช่องที่กำหนดไว้ในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 โดยต้อง ระบุให้ชัดเจนว่า ประสงค์จะบริจาค หรือ ไม่บริจาค และระบุ รหัสพรรคการเมือง ที่ต้องการบริจาค หากไม่ระบุความประสงค์ หรือ ไม่ระบุรหัสพรรคการเมือง ถือว่าไม่ได้แสดงเจตนาบริจาค ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.1 ระบุรหัสพรรคการเมือง ที่ต้องการบริจาค ได้เพียง 1 พรรคการเมือง หากแสดงเจตนา เกินกว่า 1 พรรคการเมือง ถือว่า ไม่ประสงค์ จะบริจาคให้พรรคการเมืองใด

2.2 เมื่อแสดงเจตนาบริจาค ให้แก่พรรคการเมืองใดแล้ว ห้ามเปลี่ยนแปลง

2.3 พรรคการเมือง ที่ผู้บริจาค จะแสดงเจตนา บริจาคเงินภาษี ให้ได้ในปีภาษีใด จะต้องเป็นพรรคการเมือง ที่มีชื่ออยู่ใน ทะเบียนพรรคการเมือง ในปีภาษีนั้น หากพรรคการเมือง ที่แสดงความประสงค์ บริจาคเงินภาษี ให้สิ้นสภาพ เลิก หรือยุบ ตามกฎหมาย ในปีภาษีใด ให้ถือเสมือนว่า ไม่มีพรรคการเมืองนั้น ที่จะได้รับการแสดงเจตนา บริจาคเงินภาษีในปีภาษีนั้น

3. การแสดงเจตนา บริจาคเงินภาษีให้แก่ พรรคการเมืองตาม 2. ห้าม มิให้นำไป หักเป็นค่าลดหย่อน ตามมาตรา 47 แห่งประมวลรัษฎากรการแสดงเจตนา บริจาคเงินภาษีให้แก่พรรคการเมืองตาม 2. ห้าม มิให้นำไป หักเป็นค่าลดหย่อน ตามมาตรา 47 แห่งประมวลรัษฎากร

4. ผู้มีเงินได้ ซึ่งมีสิทธิระบุงการแสดงเจตนา บริจาคเงินภาษี ให้แก่พรรคการเมือง ในแบบ ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด.91 ให้ถือตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

4.1 กรณีสามีหรือภริยามีเงินได้ฝ่ายเดียว ให้ฝ่ายที่มีเงินได้เป็นผู้ระบุความประสงค์ในแบบฯ

4.2 กรณีสามี หรือภริยา ต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ และแยกยื่นแบบฯ หรือรวมยื่นแบบฯ แต่แยกคำนวณภาษี ให้สามี และภริยา ต่างฝ่ายต่าง มีสิทธิระบุความประสงค์ในแบบฯ

4.3 กรณีสามี หรือภรรยา ต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ และรวมยื่นแบบฯ รวมทั้ง รวมคำนวณภาษี ให้ต่างฝ่าย ต่างมีสิทธิ ระบุความประสงค์ ของตนเอง ในแบบฯ โดยกรอก รายละเอียด การคำนวณ แยก รายการบุคคลใน “ใบแนบ ภ.ง.ด.90/91 ปีภาษี 2551 รายละเอียด คำนวณ ภ.ง.ด.90/91 แยกรายการบุคคล กรณี คู่สมรส รวมคำนวณภาษี และบริจาคภาษี แก่พรรคการเมือง” (แล้วแต่กรณี)

หากผู้มีเงินได้ คำนวณภาษี ตามแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้ว มีเงินภาษี ที่ต้องชำระ ตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป และมีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไว้เกินกว่า เงินภาษีที่ต้องชำระ เมื่อแจ้งความประสงค์ขอคืนเงิน ภาษีที่ชำระ ไว้เกิน พร้อมทั้งแสดงเจตนาบริจาคเงินภาษีให้แก่พรรคการเมืองด้วย กรมสรรพากร จะหักเงิน บริจาคดังกล่าวจากเงินภาษีที่ต้องชำระ ดังนั้น การบริจาคเงินภาษีดังกล่าวไม่มีผลต่อเงินภาษีที่ขอคืน ไว้แต่ อย่างไม่ (อ้างอิงใน http://www.boi.go.th/thai/how/taxation_011.asp#1)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัด ภูเก็ตครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สุเมธ ศิริคุณ โชติและคณะ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของศาลภาษีอากรในการ ค้ำครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากรในศตวรรษที่ 21 พบว่าปัญหาอุปสรรคสำคัญในการค้ำครองสิทธิของผู้ เสียภาษีอากรที่ฝ่ายต่างๆ เห็นตรงกันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ กระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้ายาวนาน มี ค่าใช้จ่ายสูง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น โดยผู้เสียภาษีอากรทำได้ยาก ศาลภาษีอากรยังมีบทบาทใน ลักษณะเชิงรุกน้อยเกินไป และยังมีปัญหาเกี่ยวกับกลไกในการสร้างความเชี่ยวชาญของผู้พิพากษาศาล ภาษีอากร การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ จำเป็นต้องอาศัยมาตรการเชิงกฎหมายประกอบกันไปกับ มาตรการเชิงบริหารด้วย มาตรการสำคัญในประการแรกได้แก่ ในส่วนของศาลภาษีอากรจำเป็นต้อง ปรับปรุงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของศาลภาษีอากรในการค้ำครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากร โดยเพิ่ม ความเชี่ยวชาญของผู้พิพากษาศาลภาษีอากร โดยวิธีการต่างๆ เช่น ปรับปรุงวิธีการคัดเลือกผู้พิพากษาศาล ภาษีอากรเพื่อให้ได้ผู้พิพากษาที่เชี่ยวชาญด้านภาษีอากร หรือส่งเสริมให้มีการเพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ระหว่างดำรงตำแหน่งและให้ฝึกฝนสร้างความเชี่ยวชาญอยู่ในศาลภาษีอากรอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ประการที่สองได้แก่การลดปัญหาเรื่องเขตอำนาจศาลภาษีอากรโดยขยายให้ครอบคลุมถึงคดี ปกครองหรือคดีประเภทอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีภาษีอากรด้วย ประการที่สามได้แก่การปรับปรุงกฎหมาย เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาททางภาษีอากรทั้งหมด ประการที่สี่ได้แก่การปรับปรุงค่าขึ้นศาลให้ผู้ เสียภาษีอากรได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในชั้นศาลได้ง่ายขึ้น และในประการสุดท้ายได้แก่การเพิ่ม อำนาจศาลในด้านต่างๆ เพื่อให้ศาลมีบทบาทในการค้ำครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากรได้ดียิ่งขึ้น เช่น อำนาจการลดเงินเพิ่ม อำนาจการทุเลาการชำระภาษีอากร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำให้บทบาทศาลภาษีอากร ในการค้ำครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในศตวรรษที่ 21

ชวัลรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเสียหายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ ที่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจระหว่างปี พ.ศ. 2548 - 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเสียหาย ปัญหาการเสียหาย รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ความรู้พื้นฐานการเสียหายกับปัญหาการเสียหาย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้จัดการฝ่ายบัญชี/สมุหบัญชี/ผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสียหายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจระหว่างปี พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2550 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยจำแนกเป็นสัดส่วนตามประเภทของธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า ในประเภทกิจการผลิตกิจการให้บริการ กิจการค้าปลีก-ค้าส่ง โดยส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานทางภาษีอากรรวมถึงปัญหาในการชำระภาษี ในเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคล ในด้านการคำนวณรายได้ รายจ่าย สินทรัพย์ รวมถึงด้านการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีและอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องความรู้พื้นฐานทางภาษีมูลค่าเพิ่มและปัญหาในการชำระภาษี ในด้านฐานภาษีและความรับผิดชอบในการเสียหาย ใบกำกับภาษี การจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มและด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลพบว่า ผู้จัดการฝ่ายบัญชี/สมุหบัญชี/ผู้ทำบัญชี ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสียหายให้แก่ผู้ประกอบการ ได้พยายามหาคำตอบในกรณีเกิดข้อสงสัยทางภาษีจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น การสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษี การศึกษาจากประมวลรัษฎากร รวมถึงการศึกษาจากตำราและหนังสือภาษีอากร รวมถึงการใช้บริการที่ปรึกษาด้านกฎหมายภาษีอากร และให้ความสำคัญต่อการจัดส่งพนักงานเข้าร่วมการอบรมด้านภาษีอากร สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะสามารถช่วยลดอุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่างๆ ในการเสียหายให้แก่ผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี ในเรื่องความสัมพันธ์ความรู้พื้นฐานทางภาษีกับปัญหาการเสียหายของธุรกิจทั้ง 3 ประเภท พบว่าโดยภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าระดับความรู้พื้นฐานทางภาษีไม่ได้ส่งผลต่อปัญหาการเสียหายเงินได้ของผู้ประกอบการ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าปัญหาการชำระภาษีจะอยู่ในระดับปานกลาง ก็ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการได้และหากกิจการเกิดปัญหาบางกรณีอาจต้องเสียเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม ซึ่งถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้ก่อให้เกิดเงินได้ หรือทำให้ต้นทุนของกิจการสูงขึ้นนั่นเอง ดังนั้น ผู้ประกอบการควรมีการวางแผนการชำระภาษีที่ดี เพื่อป้องกันความผิดพลาดและความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ถูกประเมินภาษี เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าปรับทางอาญาตามกฎหมายได้ รวมถึงต้องขจัดปัญหาการชำระภาษีมิให้เกิดขึ้นแก่กิจการไม่ว่าจะมากหรือน้อย ซึ่งการวางแผนภาษีที่ดีก็จะทำให้ธุรกิจนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

รัศมิ์ไข่มุก พร้อมเพรียง (2550) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ชำระภาษีอากรต่อการบริการของเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ชำระภาษีอากรต่อการบริการของเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง และเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ชำระภาษีอากร ต่อการบริการของเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และประเภทภาษีอากรที่จัดเก็บ ผู้วิจัยใช้แบบ

1. ระดับความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลนครลำปาง ในภาพรวมของผู้ชำระภาษีอากรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจจากสูงสุดไปหาต่ำสุดตามลำดับ คือ ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการ ($\bar{X} = 4.10$) ด้านการบริการต่อผู้ชำระภาษีอากร ($\bar{X} = 3.99$) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.94$) และด้านการจัดสถานที่ให้บริการและสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.85$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ชำระภาษีอากรพบว่าผู้ชำระภาษีอากรที่มีการศึกษา รายได้ และประเภทภาษีอากรที่จัดเก็บมีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลนครลำปางแตกต่างกัน

ส่วนผู้ชำระภาษีอากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และอาชีพ มีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลนครลำปางไม่แตกต่างกัน

3. สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนั้นพบว่าควรปรับปรุงห้องสุขาให้มีความสะอาดสถานที่จอดยานพาหนะเพิ่มขึ้น จัดสถานที่รับบริการให้เหมาะสม ควรมีป้ายบอกทางเข้าเทศบาลทุกประตู มีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ควรมีการใช้บัตรคิวในการติดต่องานและควรมีการบริการรับชำระภาษีอากรในวันหยุดราชการ

จากการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ทฤษฎีและงานวิจัยที่กล่าวมา แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนผู้มีเงินได้ทุกคนพึงศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และนำมาซึ่งการรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเองและประเทศชาติ

มนัส มนูกุลกิจ (2552) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งทางด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและผู้เสียภาษี โดยการศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูลประมาณการและผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 16 สำนักงาน และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีวัดความพยายามในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานครรวมทั้ง 16 สำนักงาน มีค่ามากกว่า 1 ในปีงบประมาณ 2547, 2548 และ 2550 ซึ่งมีค่า

พนิตนาถ เอ็นทรพี (2549) ทำการวิจัยเรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : ผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน รู้เพียงใด คิดอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตลอดจนเปรียบเทียบระดับความรู้และทัศนคติระหว่างผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน ที่มีข้อมูลส่วนตัวแตกต่างกัน กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า ผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือนที่มีข้อมูลส่วนตัวแตกต่างกัน มีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน และความรู้ดังกล่าวสัมพันธ์กับทัศนคติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความรู้ เมื่อแบ่งความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคล

1. ด้านความรู้ ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก สถานภาพทางรายได้ การศึกษาวิชาสามัญอากร
การสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร ถ้าข้อมูลเหล่านี้ต่างกัน ระดับความรู้จะมีความแตกต่างกัน ดังนี้

- ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีความรู้มากกว่าผู้ที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
- ผู้ที่รับราชการมีความรู้มากกว่าผู้ที่ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท หรือลูกจ้าง

กิจการเอกชน

- ผู้ที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีประจำปี มีความรู้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสีย

ภาษีประจำปี

- ผู้ที่เคยศึกษาวิชาสามัญอากร มีความรู้มากกว่าผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาสามัญอากร
- ผู้ที่สนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร มีความรู้มากกว่าผู้ที่ไม่สนใจหรือไม่สนใจเลย

2. ด้านทัศนคติ ได้แก่ ระดับการศึกษา เงินเดือน สถานภาพทางรายได้ ถ้าข้อมูลเหล่านี้แตกต่างกัน
ทัศนคติจะแตกต่างกัน ดังนี้

- ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่ามีทัศนคติดีกว่าผู้ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญา

ตรี

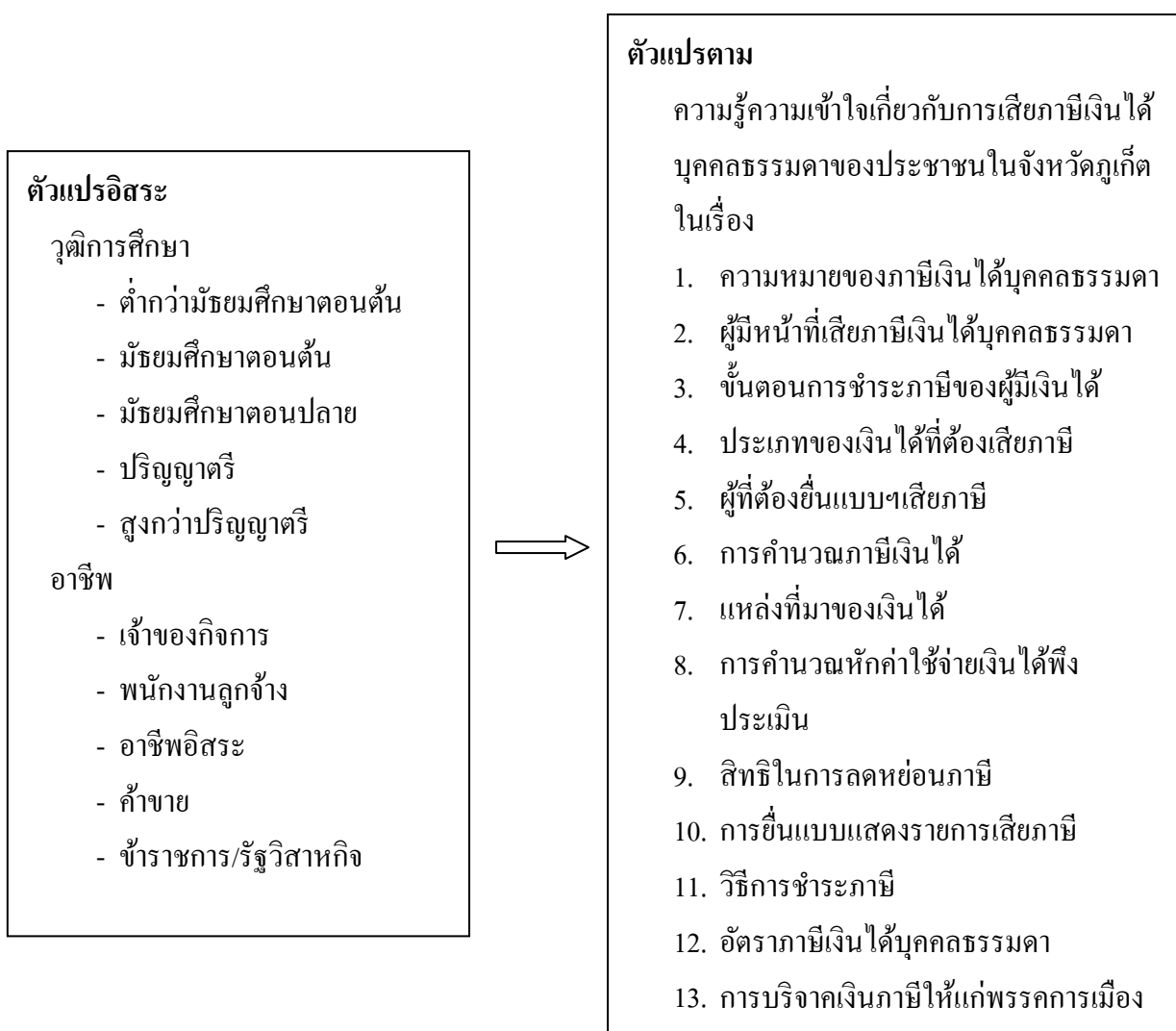
- ผู้ที่มีเงินเดือนไม่เกิน 25,000 บาท มีทัศนคติดีกว่าผู้ที่มีเงินเดือนมากกว่า 25,000 บาท
- ผู้ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีประจำปีที่เป็นโสดมีทัศนคติดีกว่าผู้ที่สมรสแล้ว

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทัศนคติ พบว่าระดับความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ
ทัศนคติ แสดงว่าผู้ที่มีระดับความรู้มากหรือน้อยไม่จำเป็นต้องมีทัศนคติดีหรือไม่ดีตามไปด้วย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนผู้มีเงินได้และการทบทวนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้วางกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ตามที่ปรากฏในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต”

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียดายเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรเป้าหมายในการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีเงินได้ ที่จะต้องเสียดายเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอถลาง และอำเภอกะทู้ จำนวน 21,326 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างเป็นสัดส่วนตามวุฒิการศึกษาและอาชีพ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ “ทาโร ยามาเน” (Taro Yamane, 1973:125) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน แสดงการคำนวณ ดังนี้

สูตรของทาโร ยามาเน” (Taro Yamane, 1973:125)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อกำหนดระดับความเชื่อมั่นให้เท่ากับ 95%

โดยที่ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{21,326}{(1+21,326(0.05^2))} \\ &= \frac{21,326}{54.32} \\ &= 393 \text{ คน} \end{aligned}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตัวเลือก 2 ตัวเลือก (ถูก-ผิด) จำนวน 30 ข้อ สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา ด้านภาษีกฎหมาย และด้านวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงของข้อคำถาม เพื่อความมั่นใจว่าได้วัดในสิ่งที่ต้องการวัด หรือผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจได้ถูกต้องว่าผู้วิจัยต้องการวัดในเรื่องใด โดยผู้เชี่ยวชาญต้องมีความเห็นตรงกัน 80%

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยการเดินสุ่มตามกรอบกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และเก็บแบบสอบถามคืนทันที พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ลงรหัส บันทึกข้อมูล ทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ด้วยการนับความถี่ของข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกต้อง

4.2 เปรียบเทียบคะแนนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามถูกต้อง จำแนกตามตัวแปร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : ANOVA)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้วยการหาค่าความถี่และร้อยละ

4.4 วิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยนำค่าคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ถูกต้องมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังต่อไปนี้

ค่าคะแนน 0 – 9	หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าคะแนน 10 – 20	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนน 21 – 30	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาว่าประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากน้อยเพียงใด และเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีเงินได้ ที่จะต้องเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้ จำนวน 393 คน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามตัวเลือก 2 ตัวเลือก (ถูก-ผิด) จำนวน 30 ข้อ สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา ด้านภาษีอากร และด้านวิจัย จำนวน 5 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเดินสุ่มตามกรอบตัวอย่างที่กำหนด แล้วเก็บแบบสอบถามคืนทันที พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 328 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.46 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยนำค่าคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ถูกต้องมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสี่ยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
- df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ

p แทน ค่าความน่าจะเป็น

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	คิดเป็นร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	119	36.3
หญิง	209	63.7
2. วุฒิการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	38	11.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	69	21.0
ปริญญาตรี	188	57.3
สูงกว่าปริญญาตรี	33	10.1
2. วุฒิการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	38	11.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	69	21.0
ปริญญาตรี	188	57.3
สูงกว่าปริญญาตรี	33	10.1
3. อาชีพ		
เจ้าของกิจการ	37	11.3
พนักงานลูกจ้าง	166	50.6
อาชีพอิสระ	63	19.2
ค้าขาย	34	10.4
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	28	8.5

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ปริญญาตรี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 พนักงานลูกจ้าง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 อาชีพอิสระ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 ค้าขาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

ตอนที่ 2 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
10	2	0.61	ปานกลาง
11	7	2.13	ปานกลาง
12	3	0.91	ปานกลาง
13	6	1.83	ปานกลาง
14	13	3.96	ปานกลาง
15	24	7.32	ปานกลาง
16	26	7.93	ปานกลาง
17	38	11.59	ปานกลาง
18	37	11.28	ปานกลาง
19	45	13.72	ปานกลาง
20	19	5.79	ปานกลาง
21	18	5.49	มาก
22	11	3.35	มาก
23	8	2.44	มาก
24	21	6.40	มาก
25	14	4.27	มาก

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
26	27	8.23	มาก
27	8	2.44	มาก
28	1	0.30	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง (n= 220 คน) และระดับมาก (n= 108 คน) โดยคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 10 คะแนน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.61 ได้คะแนนสูงสุด 28 คะแนน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และผู้ได้คะแนน 19 คะแนนมีจำนวนมากที่สุด 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.72

ตารางที่ 3 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจำแนกตามตัวแปรเพศ

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)			
	ชาย	คิดเป็นร้อยละ	หญิง	คิดเป็นร้อยละ
10	1	0.30	1	0.30
11	2	0.61	5	1.52
12	2	0.61	1	0.30
13	4	1.22	2	0.61
14	8	2.44	5	1.52
15	5	1.52	19	5.79
16	12	3.66	14	4.27
17	11	3.35	27	8.23
18	13	3.96	24	7.32
19	25	7.62	20	6.10
20	6	1.83	13	3.96
21	6	1.83	12	3.66
22	3	0.91	8	2.44
23	3	0.91	5	1.52
24	4	1.22	17	5.18

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)			
	ชาย	คิดเป็นร้อยละ	หญิง	คิดเป็นร้อยละ
25	4	1.22	10	3.00
26	7	2.13	20	6.10
27	2	0.61	6	1.83
28	1	0.30	0	0.00

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ผู้ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) เป็นเพศชาย จำนวน 1 คน เพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ผู้ได้คะแนนสูงสุด (28 คะแนน) เป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ฐานนิยม (Mode) ของคะแนนที่มีผู้ทำได้มากที่สุด เพศชายเท่ากับ 19 คะแนน มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.62 เพศหญิงเท่ากับ 17 คะแนน มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.23

ตารางที่ 4 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)				
	ต่ำกว่า ม.ต้น	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
10	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (0.61)	0 (0.00)
11	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	4 (1.22)	2 (0.61)
12	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (0.91)	0 (0.00)
13	1 (0.30)	0 (0.00)	2 (0.61)	3 (0.91)	0 (0.00)
14	2 (0.61)	1 (0.30)	4 (1.22)	5 (1.52)	1 (0.30)
15	5 (1.52)	2 (0.61)	4 (1.22)	10 (3.05)	3 (0.91)

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)				
	ต่ำกว่า ม.ต้น	ม.ต้น	ม.ปลาย	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
16	2 (0.61)	1 (0.30)	6 (1.83)	14 (4.27)	3 (0.91)
17	3 (0.91)	3 (0.91)	10 (3.05)	18 (5.49)	4 (1.22)
18	4 (1.22)	2 (0.61)	5 (1.52)	21 (6.40)	5 (1.52)
19	2 (0.61)	0 (0.00)	9 (2.74)	26 (7.93)	8 (2.44)
20	2 (0.61)	0 (0.00)	2 (0.61)	12 (3.66)	3 (0.91)
21	1 (0.30)	1 (0.30)	5 (1.52)	8 (2.44)	3 (0.91)
22	1 (0.30)	1 (0.30)	2 (0.61)	7 (2.13)	0 (0.00)
23	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	7 (2.13)	0 (0.00)
24	1 (0.30)	0 (0.00)	3 (0.91)	16 (4.88)	1 (0.30)
25	2 (0.61)	0 (0.00)	4 (1.22)	8 (2.44)	0 (0.00)
26	0 (0.00)	0 (0.00)	7 (2.13)	20 (6.10)	0 (0.00)
27	0 (0.00)	1 (0.30)	3 (0.91)	4 (1.22)	0 (0.00)
28	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	0 (0.00)	0 (0.00)

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรพฤติกรรมการศึกษา พบว่า ผู้ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีพฤติกรรมการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2

ตารางที่ 5 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปร อาชีพ

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)				
	เจ้าของกิจการ	พนักงานลูกจ้าง	อาชีพอิสระ	ค้าขาย	ข้าราชการ
10	1 (0.30)	1 (0.30)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
11	2 (0.61)	2 (0.61)	0 (0.00)	0 (0.00)	3 (0.91)
12	1 (0.30)	1 (0.30)	1 (0.30)	0 (0.00)	0 (0.00)
13	0 (0.00)	2 (0.61)	1 (0.30)	1 (0.30)	2 (0.61)
14	2 (0.61)	4 (1.22)	1 (0.30)	4 (1.22)	2 (0.61)
15	3 (0.91)	8 (2.44)	10 (3.05)	1 (0.30)	2 (0.61)

ค่าคะแนน	จำนวนผู้ตอบ (คน)				
	เจ้าของกิจการ	พนักงานลูกจ้าง	อาชีพอิสระ	ค้าขาย	ข้าราชการ
16	5 (1.52)	6 (1.83)	5 (1.52)	8 (2.44)	2 (0.61)
17	6 (1.83)	16 (4.88)	12 (3.66)	3 (0.91)	1 (0.30)
18	4 (1.22)	14 (4.27)	8 (2.44)	5 (1.52)	6 (1.83)
19	5 (1.52)	22 (6.71)	10 (3.05)	4 (1.22)	4 (1.22)
20	2 (0.61)	10 (3.05)	4 (1.22)	1 (0.30)	2 (0.61)
21	3 (0.91)	10 (3.05)	2 (0.61)	1 (0.30)	2 (0.61)
22	0 (0.00)	6 (1.83)	2 (0.61)	3 (0.91)	0 (0.00)
23	1 (0.30)	5 (1.52)	1 (0.30)	0 (0.00)	1 (0.30)
24	1 (0.30)	18 (5.49)	2 (0.61)	0 (0.00)	0 (0.00)
25	1 (0.30)	11 (3.35)	1 (0.30)	0 (0.00)	1 (0.30)
26	0 (0.00)	23 (7.01)	3 (0.91)	1 (0.30)	0 (0.00)
27	0 (0.00)	7 (2.13)	0 (0.00)	1 (0.30)	0 (0.00)
28	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	1 (0.30)	0 (0.00)

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรอาชีพ พบว่า ผู้ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีอาชีพเจ้าของกิจการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และพนักงานลูกจ้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ผู้ได้คะแนนสูงสุด (28 คะแนน) มีอาชีพค้าขาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และคะแนน 19 คะแนน เป็นคะแนนฐานนิยมที่มีจำนวนผู้ทำได้รวมมากที่สุด (45 คน) โดยมีอาชีพเจ้าของกิจการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.52 พนักงานลูกจ้าง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.71 อาชีพอิสระ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.05 ค้าขาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 เมื่อพิจารณาฐานนิยมของคะแนนเป็นรายอาชีพ พบว่า อาชีพเจ้าของกิจการ มีฐานนิยมที่ 17 คะแนน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83 อาชีพพนักงานลูกจ้าง มีฐานนิยมที่ 26 คะแนน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.01 อาชีพอิสระ มีฐานนิยมที่ 17 คะแนน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.66 อาชีพค้าขาย มีฐานนิยมที่ 16 คะแนน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีฐานนิยมที่ 18 คะแนน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83

ตอนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ

ตัวแปร	N	\bar{X}	SD	t	p
ชาย	119	18.69	3.890	-1.967	0.05
หญิง	209	19.60	4.100	-1.995	

Sig. = .050 * p = 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิง ($\bar{X} = 19.60$) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 18.69$)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน
ในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
วุฒิการศึกษา	Between Groups	177.412	4	44.353	2.773	.027
	Within Groups	5166.978	323	15.997		
	Total	5344.390	327			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 การทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน
ในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่า ม.ต้น	ม.ต้น	ม.ปลาย	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	17.92	-	.909	.063	.039*	.875
มัธยมศึกษาตอนต้น	18.08	-	-	.215	.187	.809
มัธยมศึกษาตอนปลาย	19.64	-	-	-	.969	.027*
ปริญญาตรี	19.66	-	-	-	-	.012*
สูงกว่าปริญญาตรี	17.76	-	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 8 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 19.64$ และ 19.66 ตามลำดับ) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 17.92$ และ 17.76 ตามลำดับ)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
อาชีพ	Between Groups	716.940	4	179.235	12.511	.000
	Within Groups	4627.450	323	14.326		
	Total	5344.390	327			

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 การทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	เจ้าของกิจการ	พนักงาน	อาชีพอิสระ	ค้าขาย	ข้าราชการ
เจ้าของกิจการ	17.32	-	.000*	.261	.361	.848
พนักงานลูกจ้าง	20.69	-	-	.000*	.000*	.000*
อาชีพอิสระ	18.21	-	-	-	.941	.217
ค้าขาย	18.15	-	-	-	-	.299
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17.14	-	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอาชีพพนักงานลูกจ้าง ($\bar{X} = 20.69$) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพอิสระ อาชีพค้าขาย และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 17.32$ 18.21 18.15 และ 17.14 ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากน้อยเพียงใด และเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา และอาชีพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีประชาชนผู้มีเงินได้ ที่จะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในจังหวัดภูเก็ต ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกลาง และอำเภอกะทู้ หากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มอย่างเป็นสัดส่วนตามวุฒิการศึกษาและอาชีพ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ “ทาโร ยามานะ” ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนผู้มีเงินได้ในจังหวัดภูเก็ต มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับน้อย

2. ประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ที่มีวุฒิการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตัวเลือก 2 ตัวเลือก (ถูก-ผิด) จำนวน 30 ข้อ สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

1 สรุปผลการวิจัย

1. จากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 393 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.7 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.3 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 21.0 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 10.1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 7.9 และมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 3.7 มีอาชีพเป็นพนักงาน ลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50.6 อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 19.2 เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 11.3 ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 10.4 และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 8.5

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0.61 ได้คะแนนสูงสุด 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0.30 โดยคะแนน 19 คะแนน เป็นระดับคะแนนที่มีผู้ทำได้จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.72

3. เมื่อพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามตัวแปรพบว่า

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ผู้ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 0.30 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 0.30 ผู้ได้คะแนนสูงสุด (28 คะแนน) เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 0.30 ฐานนิยมของคะแนนที่มีผู้ทำได้มากที่สุด เพศชายเท่ากับ 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.62 เพศหญิงเท่ากับ 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 8.23

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.61 ผู้ได้คะแนนสูงสุด (28 คะแนน) มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 0.30 และคะแนน 19 คะแนน เป็นคะแนนฐานนิยมที่มีจำนวนผู้ทำได้รวมมากที่สุด โดยมีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 0.61 มัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 2.74 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.93 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.44 เมื่อพิจารณาฐานนิยมของคะแนนตามระดับวุฒิการศึกษา พบว่า ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีฐานนิยมที่ 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 2.44 ระดับปริญญาตรี มีฐานนิยมที่ 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.93 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีฐานนิยมที่ 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0.91 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีฐานนิยมที่ 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 3.05 และระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีฐานนิยมที่ 15 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 1.52

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรอาชีพ พบว่า ผู้ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีอาชีพเจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 0.30 และพนักงานลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 0.30 ผู้ได้คะแนนสูงสุด (28 คะแนน) มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 0.30 และคะแนน 19 คะแนน เป็นคะแนนฐานนิยมที่มีจำนวนผู้ทำได้รวมมากที่สุด โดยมีอาชีพพนักงานลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 6.71 อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 3.05 เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 1.52 ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 1.22 และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 1.22 เมื่อพิจารณาฐานนิยมของคะแนนเป็นรายอาชีพ พบว่า อาชีพพนักงานลูกจ้าง มีฐานนิยมที่ 26 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.01 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีฐานนิยมที่ 18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 1.83 อาชีพอิสระ มีฐานนิยมที่ 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 3.66 อาชีพเจ้าของกิจการ มีฐานนิยมที่ 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 1.83 และอาชีพค้าขาย มีฐานนิยมที่ 16 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 2.44

4. การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าเพศชาย

การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าผู้ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าปริญญาตรี

การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าผู้ที่มีอาชีพพนักงานลูกจ้างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพอิสระ อาชีพค้าขาย และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

2 อภิปรายผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานลูกจ้าง

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนน 19 คะแนนเป็นระดับคะแนนที่มีผู้ทำได้จำนวนมากที่สุด สอดคล้องกับการวิจัยของพนิตนาถ เย็นทรัพย์ ที่ได้วิจัยเรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : ผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน รู้เพียงใด คิดอย่างไร เพื่อศึกษาระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ เมื่อแบ่งความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็น 3 ระดับ คือระดับมาก ปานกลาง และน้อย กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 58.5 มีความรู้ในระดับปานกลาง ข้อสังเกต คือ เรื่องสำคัญที่ควรทราบ มีกลุ่มตัวอย่างไม่ทราบเป็นจำนวนเกินกว่าครึ่ง ได้แก่ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อนเพื่อการประกันชีวิต การหักลดหย่อนสำหรับบุตร แหล่งข้อมูลทางกฎหมายภาษีอากร การหักภาษี ณ ที่จ่าย อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยื่นแบบเสียภาษี บทกำหนดโทษ และการลดหย่อนให้ผู้อุปการะบิดามารดา และยังไม่สอดคล้องกับม้นัส มนูกุลกิจ (2552) ซึ่งศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ

ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะ กรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่หลักในการจัดเก็บภาษีอากร ได้มีการพัฒนาเพื่อรองรับส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีอากรอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึงโดยใช้อาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศที่สะดวกทันสมัย และรวดเร็วขึ้นผ่านช่องทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร อีกทั้งยังมีระบบ ถาม-ตอบปัญหาภาษีอากรเบื้องต้นผ่านศูนย์บริการข้อมูล (Call Center) ทำให้ประชาชนผู้มีเงินได้เกิดความรู้สึกที่ภาษีอากรไม่ใช่เรื่องไกลตัวจนเกินกว่าที่จะเรียนรู้กันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเสียภาษีเงินได้ ไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นภาษีทางตรงที่ผู้เสียภาษีไม่สามารถที่จะผลักภาระไปให้กับผู้อื่นได้ ดังนั้นการที่ประชาชนในประเทศมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการเสียภาษีอยู่บ้าง โดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ก็นับได้ว่าเป็นโอกาสที่ดีของภาครัฐที่จะได้นำไปต่อยอด และสร้างทัศนคติปลูกจิตสำนึกที่ดีทำให้ประชาชนในประเทศตระหนักได้ว่า การเป็นผู้เสียภาษีที่ดีนั้นถือเป็นการทำหน้าที่ของพลเมืองที่ดีให้ถูกต้องสมบูรณ์ อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของเหล่าผู้เสียภาษีทั้งหลาย แต่ทั้งนี้ภาครัฐก็ควรจะต้องปฏิบัติต่อผู้เสียภาษีทุกภาคส่วนด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค โปร่งใส และให้ประชาชนในประเทศตรวจสอบได้ว่า เม็ดเงินภาษีทุกบาททุกสตางค์นั้นได้ถูกกระจายไปใช้เพื่อพัฒนาประเทศชาติอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างทั่วถึง เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อระบบการจัดเก็บภาษีอันจะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรือง และความมั่งคั่งของประเทศชาติในลำดับต่อไป

3. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าเพศชาย ผู้ที่มีวุฒិการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ที่มีอาชีพพนักงานลูกจ้างมี

1. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่กลุ่มบุคคลที่ยังมีความรู้ความเข้าใจน้อย เช่น ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการหรือค้าขาย โดยการเผยแพร่ความรู้หลากหลายรูปแบบ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ จัดนิทรรศการ จัดการอบรมสัมมนา
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันจัดการอบรมเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่กลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้โดยตรง
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรควรดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีเงินได้พึงชำระภาษีต่อการบริการของหน่วยงานด้านการจัดเก็บภาษี
2. ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรทุกประเภททั้งระบบของการจัดเก็บภาษี เป็นต้นว่า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ

บรรณานุกรม

เอกสารภาษาไทย

หนังสือ

กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2552). **ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2553**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
เรือนแก้วการพิมพ์.

ไพจิตร โรจนวานิช, ชุมพร เสนไสย สาโรจ ทองประคำ. (2544). **ภาษีสรรพากรคำอธิบายประมวล
รัษฎากร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด.

ปัญญาพร ชูเล็ก. (2550). **การภาษีอากรธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัททออฟเซ็ท เพรส จำกัด.

เยาวกุล เกียรติสุนทร. (2545). **การภาษีอากรธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

วิษณุ ราชวงศ์. (2545). **การภาษีอากรธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สมเดช โรจน์คูรีเสถียรและคณะ. (2549). **การบัญชีภาษีอากรปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 13**.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมนิติเพลส จำกัด.

สรรพากร,กรม. (2553). **คำแนะนำการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. 90
ภ.ง.ด. 91**. [เอกสารเผยแพร่]. กรุงเทพมหานคร.

สุพาดา สิริกตดา. (2550). **การภาษีอากร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสาร จำกัด.

อาภรณ์ นารตติลก. (2542). **ประมวลรัษฎากรพร้อมคำพิพากษาฎีกาโดยย่อ**. กรุงเทพมหานคร: ห้าง
หุ้นส่วนจำกัดชวนพิมพ์.

กฎหมาย

ประมวลรัษฎากร

งานวิจัย

นิวัฒน์ เชื้อวงบุญ.(2549). ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเสียภาษีเงินได้ของวิสาหกิจขนาดกลางและ
ย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่. ถ่ายสำเนา

พนิตนาถ เย็นทรัพย์. (2549). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: ผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน รู้เพียงใด คิด
อย่างไร.ถ่ายสำเนา

มนัส มนูกุลกิจ.(2552). ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงาน
สรรพากรกรุงเทพมหานคร.ถ่ายสำเนา

รัศมีไข่มุก พร้อมเพรียง. (2550). ศึกษาพึงพอใจของผู้เสียภาษีอากรต่อการบริการของเทศบาลนคร
ลำปาง จังหวัดลำปาง. ถ่ายสำเนา

ศุเมธ ศิริคุณโชติและคณะ.(2552). บทบาทของศาลภาษีอากรในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากรใน
ศตวรรษที่ 21. ถ่ายสำเนา

สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

กรมสรรพากร (ระบบออนไลน์) . [Online].Available:[http:// www.rd.go.th](http://www.rd.go.th)

ธีระวุฒิ เต็มศิริวัฒนกุล .

ข้อเสนอรูปแบบการบริหารกรมสรรพากร.

[Online].Available:[http:// www.rd.go.th](http://www.rd.go.th)

ศุเมธ ศิริคุณโชติและคณะ. (2552). บทบาทของศาลภาษีอากรในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากรใน
ศตวรรษที่ 21 [Online].Available:http://www.library.coj.go.th/coj_research/ data/research18.pdf

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของท่าน โปรดตอบคำถามที่ตรงกับความเข้าใจและความรู้สึกที่แท้จริงของท่านอย่างอิสระ คำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และการวิเคราะห์กับการประเมินผลจะกระทำในภาพสรุปรวมทั้งหมด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อาชีพ

1. เจ้าของกิจการ 2. พนักงานลูกจ้าง
 3. อาชีพอิสระ 4. ค้าขาย
 5. ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย 4. ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเรื่องต่างๆดังนี้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บจากบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษีและกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง		
2. เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเรียกว่า “เงินได้พึงประเมิน” หมายถึงเงินได้ของบุคคลใดๆหรือหน่วยภาษีที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ของปีใดๆ		
3. ผู้มีเงินได้ที่มีเลขบัตรประชาชนไม่สามารถใช้เลขประจำตัวประชาชนแทนเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรได้โดยต้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรใหม่		
4. เงินได้พึงประเมินได้แก่ เงิน ทรัพย์สินซึ่งอาจคำนวณได้เป็นเงินที่ได้รับจริง ประโยชน์ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้		
5. ผู้มีเงินได้ที่ไม่มีคู่สมรสมีเงินได้จากการจ้างแรงงานประเภทเงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับในระหว่างปีภาษีนั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม) เกิน 50,000 บาท ไม่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ถ้าเมื่อคำนวณภาษีแล้วไม่มีภาษีต้องชำระ		
6. ผู้มีเงินได้ที่มีคู่สมรสมีเงินได้จากการจ้างแรงงานประเภทเงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับในระหว่างปีภาษีนั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม) ไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่ายรวมกัน เกิน 100,000 บาท ไม่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ถ้าเมื่อคำนวณภาษีแล้วไม่มีภาษีต้องชำระ		
7. ผู้มีเงินได้ที่ไม่มีคู่สมรสมีเงินได้จากการทำธุรกิจค้าขายทั่วไปที่มีมิใช่เกิดจากการจ้างแรงงาน ที่ได้รับในระหว่างปีภาษีนั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม) เกิน 30,000 บาท มีหน้าที่ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ไม่ว่าเมื่อคำนวณภาษีแล้วจะมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม		
8. ผู้มีเงินได้ที่มีคู่สมรสมีเงินได้จากการทำธุรกิจค้าขายทั่วไปที่มีมิใช่เกิดจากการจ้างแรงงานที่ได้รับในระหว่างปีภาษีนั้น (ตั้งแต่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคม) ไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่ายรวมกัน เกิน 60,000 บาท มีหน้าที่ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ไม่ว่าเมื่อคำนวณภาษีแล้วจะมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม		
9. เนื่องจากผู้มีเงินได้ประกอบอาชีพแตกต่างกันมีความยากง่ายหรือต้นทุนที่แตกต่างกัน เพื่อความเป็นธรรมกฎหมายจึงได้แบ่งลักษณะเงินได้พึงประเมินออกเป็นกลุ่มๆตามความเหมาะสมเพื่อกำหนด วิธีคำนวณภาษีให้เกิดความเป็นธรรมมากที่สุด		

ข้อความ	ถูก	ผิด
10. ผู้มีเงินได้ที่มีแหล่งเงินได้ในประเทศไทย ไม่ว่าจะจากหน้าที่การงาน กิจการที่ทำ กิจการของนายจ้าง ตลอดจนทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย (ดอกเบี้ย เงินปันผล) มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้เสมอ เว้นแต่มีข้อยกเว้นตามกฎหมายทั้งนี้ เฉพาะที่จ่ายกันในประเทศไทยเท่านั้น		
11. ผู้มีเงินได้ที่มีแหล่งเงินได้นอกประเทศไทย ไม่ว่าจะจากหน้าที่การงาน กิจกรรมที่ทำ ตลอดจนทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย (ดอกเบี้ย เงินปันผล) มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทยก็ต่อเมื่อต้องเข้าองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่งดังนี้ 1) ผู้มีเงินได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยในปีภาษีนั้นชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลารวมกันทั้งหมดถึง 180 วัน หรือ 2) ผู้มีเงินได้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษีนั้นด้วย		
12. ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบางกรณีถ้าเกี่ยวข้องกับบุคคลของบางประเทศที่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนหรือความตกลงเพื่อป้องกันการเก็บภาษีซ้ำซ้อนกับประเทศไทย จำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อตกลงหรืออนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงไว้		
13. การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในกฎหมายให้นำค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามที่กำหนดมาหักออกจากเงินได้พึงประเมิน ก่อนที่จะนำเงินได้พึงประเมินสุทธิไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
14. การหักลดหย่อนหมายถึง รายการต่างๆ ที่กฎหมายได้กำหนดให้หักได้เพิ่มขึ้นหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีก่อนนำเงินได้ที่เหลือเรียกว่า “เงินได้สุทธิ” ไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
15. บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินประเภทการจ้างแรงงานหรือเงินเดือนเพียงประเภทเดียวและถึงเกณฑ์ที่ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด. 91 ภายในเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป		
16. บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินทุกประเภทและถึงเกณฑ์ที่ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 ภายในเดือน มกราคม – มีนาคม ของปีถัดไป		
17. บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินที่เมื่อคำนวณภาษีแล้วมีภาษีที่ต้องชำระไม่สามารถขอชำระภาษีส่วงหน้าก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นแบบปกติได้		
18. บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินทุกประเภทในช่วงครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน) ที่ถึงเกณฑ์ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด. 94 ภายในเดือน กรกฎาคม – กันยายน ของปีถัดไป		

ข้อความ	ถูก	ผิด
19. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ขอชำระไว้ล่วงหน้า และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ที่ผู้มีเงินได้จ่ายไว้ในระหว่างปีภาษีนั้นสามารถนำไปหักออกจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาลีกปีได้		
20. “แบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาลีกปี” เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้พึงประเมินที่ได้รับแล้วในระหว่างปีภาษี (มกราคม – ธันวาคม) โดยให้ยื่นแบบภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป และสามารถยื่นแบบผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เข้า web site ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th		
21. การยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจะกระทำได้เฉพาะในกรณี que เมื่อคำนวณภาษีแล้วไม่มีภาษีต้องชำระเท่านั้น		
22. บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้พึงประเมินที่ถึงเกณฑ์ต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด. 91 ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทุกแห่ง (สรรพากรเขต/อำเภอ)		
23. เมื่อคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแล้วมีภาษีต้องชำระตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป ไม่ว่าจะ เป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี หรือสี่ปี ผู้เสียภาษีจะขอผ่อนชำระภาษีได้แต่ต้อง เสียเงินเพิ่มด้วย		
24. กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาหรือชำระภาษีไม่ถูกต้องจะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเติมนับตั้งแต่วันพ้นกำหนดเวลา การยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีจนถึงวันชำระภาษี เว้นแต่กรณีที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดี กรมสรรพากร		
25. กรณีเจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียกและปรากฏว่ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้ หรือยื่นแบบแสดงรายการไว้ แต่ชำระภาษีต่ำไป นอกจากจะต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเติมแล้วยังจะต้องรับผิดชอบปรับอีก 1 เท่า หรือ 2 เท่า ของเงินภาษีที่ต้องชำระแล้วแต่กรณี		
26. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาคำนวณจากยอดเงินได้สุทธิคูณด้วยอัตราภาษีที่กำหนดเป็น อัตราก้าวหน้า		
27. การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในส่วนของเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท ในปัจจุบันได้ถูกยกเลิกไปแล้ว		
28. บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย สามารถบริจาคเงินภาษีให้แก่พรรคการเมืองพร้อมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีได้ ถึงแม้ว่าเมื่อคำนวณภาษีตามแบบ ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด. 91 แล้วไม่มีภาษีต้องชำระก็ตาม		

